

**Forskerforbundet:
Hovedstyrets beretning
01.01.2006–31.12.2008 og
01.01.–31.12.2009**

FORORD

Vedlagt følger Hovedstyrets beretning for Forskerforbundets virksomhet i perioden 2006–2009. På grunn av en omlegging av beretningsperioden er dokumentet todelt. Del 1 dekker perioden 1. januar 2006 til 31. desember 2008. Deretter følger en egen beretning for 2009 som del 2.

Hovedstyrets beretning for 2006–2008 ble godkjent av Representantskapet 12.–13. oktober 2009. Representantskapet fikk seg også forelag en foreløpig versjon av Hovedstyrets beretning for 2009. Representantskapet ga Hovedstyret fullmakt til å godkjenne endelig utgave av beretningen for 2009, og dette ble gjort på Hovedstyrets møte 3. desember 2009.

Neste beretning fra Hovedstyret vil dekke perioden 01.01.2010–31.12.2012.

INNHOOLD:

DEL 1: HOVEDSTYRETS BERETNING FOR 2006–2008	3
1. INNLEDNING	3
2. FORSKNINGSPOLITIKK	4
3. HØYERE UTDANNING	7
4. LØNNS- OG ARBEIDSVILKÅR	10
5. ORGANISASJON	18
6. INFORMASJON OG SAMFUNNSKONTAKT	19
7. STYRINGSORGAN OG REPRESENTASJON	23
DEL 2: HOVEDSTYRETS BERETNING FOR 2009	29
1. INNLEDNING	29
2. FORSKNINGSPOLITIKK	29
3. HØYERE UTDANNING	31
4. LØNNS- OG ARBEIDSVILKÅR	33
5. ORGANISASJON OG INFORMASJON	35
6. STYRINGSORGAN OG REPRESENTASJON	38

DEL 1: HOVEDSTYRETS BERETNING FOR 2006–2008

1. INNLEDNING

Beretningsperioden har vært preget av organisatorisk vekst og stor aktivitet både lokalt og sentralt. Forskerforbundet har i perioden 01.01.06 til 01.01.09 hatt en medlemsvekst på 12,7% og har befestet sin posisjon som den mest representative organisasjonen i sektoren. Rekruttering av stipendiater har vært en prioritert oppgave og stipendiater utgjør nå 9,8% av medlemsmassen. Skifte av hovedorganisasjon har representert utfordringer med krav til nye samarbeidsrelasjoner og egenprofilering, men ved utgangen av beretningsperioden har forbundet utviklet et godt kontaktnett, gode samarbeidsrelasjoner og tilfredsstillende innflytelse i Unio. Det har i perioden vært lagt stor vekt på medlemskontakt, det har vært en sterk økning i lokallagsbesøk og i lokal kursvirksomhet. Likeledes har henvendelser fra medlemmer og lokallag, ikke minst i saker av juridisk karakter, økt sterkt.

Under behandlingen av regjeringens forskningsmelding "Vilje til vekst" våren 2005 vedtok et samlet Storting at den samlede norske forskningsinnsatsen skal utgjøre 3% av BNP innen 2010. Det har imidlertid ikke vært vilje til å følge opp ambisjonene i meldingen verken med hensyn til ressurser eller rekruttering. Selv om det har vært en realvekst i forskningsbevilgningene i beretningsperioden, er dette langt fra tilstrekkelig for å nå målet på 3% i 2010. Til sammenligning utgjorde den samlede forskningsinnsatsen i 2007 1,64% av BNP. Forskningsmeldingens vedtak om rekruttering er heller ikke fulgt opp, og arbeidet med en rekrutteringsmelding ble stanset. Sektoren er preget av økende konkurranse om ressursene og manglende bevilgninger til bl.a. fri og uavhengig grunnforskning, utstyr og drift.

Selv om evalueringen av kvalitetsreformen pekte på at reformen hadde gått på bekostning av tid til forskning og gitt forverrede arbeidsvilkår, har ikke regjeringen iverksatt noen tiltak for å bedre situasjonen. Fortsatt er tid til FoU salderingsposten ved institusjonene, og kuttet i bevilgninger, "hvileskjæret", gjorde ikke forskningsmulighetene bedre. Forslag fra Stjernøutvalget om tvungen sammenslåing av høyere utdanningsinstitusjoner ble møtt med stor motstand fra institusjonene i sektoren. Forslaget ble etter massivt press fra Forskerforbundet og institusjonene avvist. Både allmennlærer- og ingeniørutdanningen er evaluert. Forslag til ny allmennlærerutdanning foreligger, og forslaget er langt på vei i tråd med Forskerforbundets innspill. Ingeniørutdanningen er under vurdering i Kunnskapsdepartementet.

Forskerforbundet har i hele perioden arbeidet med å begrense omfanget av midlertidige tilsetninger og hindre ulovlige midlertidige tilsetningsforhold. Adgangen til 12 års midlertidig prosjekttilsetning i universitets- og høyskoleloven er fjernet, men fortsatt er andelen ulovlig midlertidig tilsatte i sektoren langt høyere enn i andre sektorer. Dette var bakgrunnen for "Lausanne-aksjonen" som fokuserte på manglende karrieremuligheter etter avlagt doktorgrad.

Lønnsoppgjørene for stillinger innen forskning og høyere utdanning i offentlig sektor har gitt akseptable resultat i forhold til sammenlignbare stillinger i samme sektor. Lønnsutviklingen for disse stillingene har derimot ikke ført til at lønnsforskjellene mellom offentlig og privat sektor er utjevnet, og har innen noen av områdene også økt. I siste del av beretningsperioden har pensjonsspørsmål stått sentralt. I offentlig sektor ble forhandlingene om ny tjenestepensjon utsatt til våren 2009 samtidig som det ble avtalt at det skulle tas hensyn til de spesielle yrkesmønstrene i offentlig sektor.

Kontakt og samarbeid med andre aktører i sektoren er under stadig utvikling. Det har vært en økning i medieprofileringen. Forbundet har vært omtalt i ca 2150 avisartikler (trykte og nettaviser) eller i innslag i etermedia som gir en økning på om lag 60%. Forskerforum spiller en avgjørende rolle i synliggjøring av forbundet, og det er laget en nettutgave av Forskerforum. Det vil bli iverksatt tiltak for å utvikle nettutgaven videre.

2. FORSKNINGSPOLITIKK

2.1 ØKT FORSKNINGSSINNSATS

Under behandlingen av forskningsmeldingen i juni 2005 vedtok et samlet Storting et nytt vekstmål for forskningsinnsatsen på 3% av BNP innen 2010. Det ble samtidig vedtatt at offentlige forskningsbevilgninger skal utgjøre 1% av BNP mens forskningsmidler fra næringsliv, utenlandske og andre private kilder skal utgjøre 2%. Denne politiske målsettingen har preget den politiske dagsorden og Forskerforbundets arbeid for styrket forskningsinnsats i perioden.

Det har vært en realvekst i de offentlige forskningsbevilgningene i perioden. Veksten har imidlertid vært på nivå med den alminnelige budsjettveksten. Som andel av det totale statsbudsjettet har forskningsbevilgningene blitt redusert fra 3,63% i 2006 til anslagsvis 3,46% i det vedtatte statsbudsjettet for 2009. Realveksten i forskningsbevilgningene i budsjettet for 2006 var imidlertid veldig høy med i underkant av 7%.

Høsten 2008 ble det med vedtatt budsjett for 2009 klart at målsettingen om økt forskningsinnsats ikke kan nås. En årsak til dette var "hvileskjæret" i 2007 der basisbevilgningene til universiteter og høyskoler ble redusert med 274 mill kr. Dette gikk i særlig grad utover forskningsinnsatsen. Den offentlige forskningsinnsatsen var 0,73% av BNP i 2007 og foreløpige beregninger viser at den ligger an til å bli 0,75% i 2009. Samlet forskningsinnsats var 1,64% i 2007. Veksten i forskningsinnsatsen har vært langt fra nok til å nå målsetting fra 2005. Forskerforbundet har ikke fått gjennomslag for at det skulle utarbeides en opptrappingsplan og at det offentliges andel burde være minst 50%.

Forskningsfondet har økt fra 60 mill. kroner i 2006 til 72 mill. kroner i vedtatt statsbudsjett for 2009 og det er dermed fortsatt et stykke igjen til Forskerforbundets målsetting om en fondskapital på 100 mrd. kroner.

Forskerforbundet har arbeidet for at basisbevilgningene til både forskningsinstituttene og museene blir styrket. Basisbevilgningene er imidlertid i hovedsak videreført på samme nivå i perioden.

Skattefunnordningen er evaluert og sluttrapporten, som ble levert januar 2008, konkluderer med at ordningen i hovedsak virker etter hensikten. Skattefunn utløser mer FoU, den er godt kjent og næringslivet er positive til ordningen. Det antas at en krone i skatteutgift utløser to kroner i FoU og det er høyt sammenliknet med tilsvarende ordninger i andre land. Forskerforbundet har støttet ordningen og foreslått at den styrkes blant annet i tråd med anbefalingene fra evalueringen. Regjeringen har imidlertid valgt å videreføre skattefunnordningen uendret.

Forbundet har arbeidet for at bevilgningene til grunnforskning og langsiktig forskning til universitetene og høyskolene skal økes gjennom en styrking av forskningsfondet og en økning i de direkte forskningsbevilgningene. Forskningsmulighetene for vitenskapelig ansatte er drøftet på sentrale kurs og konferanser samt på møter og seminarer i lokallagene. Forbundet har blant annet også deltatt i Aksjon forskning" og vært medarrangør av konferansen "Forskning på dagsorden".

Forskerforbundet har arbeidet for økte ressurser til vitenskapelig utstyr i perioden. Det er imidlertid bevilget langt fra tilstrekkelige ressurser til dette i forhold til det dokumenterte behovet for nytt utstyr. I budsjettet for 2009 ble avkastningen av 2/3 av økningen på 12 mill. kroner i forskningsfondet øremerket utstyr. Dette vil gi om lag 200 mill. kroner til utstyr i 2010.

2.2 KVALITET I FORSKNINGEN

Forskerforbundet har i hele perioden arbeidet for tiltak som fremmer og belønner kvalitet i forskningen. I påvirkningsarbeid overfor statsbudsjettet har forbundet foreslått økning av forskningsfondet for å styrke bevilgningene til bl.a. rekrutteringstiltak, kompetansehevende tiltak, forskningsterminordninger, vitenskapelig utstyr og drift.

Arbeide for å sikre tid til forskning og utvikling for vitenskapelig tilsatte har vært sentralt i perioden. Flere undersøkelser og tilbakemeldinger fra medlemmene antyder at tiden til FoU er under press, og at det særlig er den sammenhengende tiden som er et problem. Opplevelsen blant de ansatte er vel dokumentert gjennom følgeevalueringen av kvalitetsreformen, undersøkelser fra NIFU STEP, Vitenskapsakademiet og gjennom Forskerforbundets egne undersøkelser blant medlemmene. Departementet har i stortingsmeldingen om status for kvalitetsreformen erkjent at kvalitetsreformen har gått ut over tid til forskning, men erkjennelsen har foreløpig ikke resultert i økte ressurser eller andre konkrete forslag til tiltak fra sentralt nivå. Forskerforbundet har krevd at det treffes tiltak for å gjøre noe med situasjonen. På møter og lokallagssamlinger har forbundet oppfordret til å arbeide for at det innføres forskningsterminordninger lokalt. Forskerforbundet har deltatt på UHRs seminar om tid til forskning.

Finansieringsordningen for universiteter og høyskoler er under evaluering. Forskerforbundet følger evalueringen og vil levere innspill til departementets oppfølging av arbeidet. Regjeringen tar sikte på å slutføre evalueringen i statsbudsjett for 2010. Forskerforbundet har blant annet gått mot innføring av nye komponenter i finansieringsmodellen, krevd styrking av basisandelen og at institusjonene skal få full lønns- og pensjonskompensasjon. I tillegg har forbundet foreslått at den resultatbaserte forskningskomponenten endres slik at den ikke er et nullsumspill men utløser økt ressursramme for alle institusjoner som forbedrer resultatet.

Nytt finansieringssystem for forskningsinstituttene er vedtatt av Stortinget. Dette gjelder foreløpig for 51 institutter. Forskerforbundet har foreslått at fire institutter som er holdt utenfor, blir omfattet av ordningen.

Bestemmelser om akademisk frihet er lovfestet i UH-loven og forskrifter til forskningsetikkloven er fastsatt. Forskerforbundet var representert i utvalget som utredet lovfesting av akademisk frihet og forbundet støttet regjeringens forslag til lovfesting av akademisk frihet.

2.3 REKRUTTERING

Anslag for Norges samlede behov for forskerutdannet personale har i perioden blitt utarbeidet av NIFU STEP. Anslagene er hovedsakelig basert på erstatningsbehovet av de som blir pensjonert og opptrappingsbehovet som følge den av den politiske målsettingen om å øke landets forskningsinnsats. Anslaget våren 2008 basert på at den offentlige forskningsinnsatsen økes til 1% av BNP innen 2020 viser at det årlige rekrutteringsbehovet for forskere med doktorgrad øker til nærmere 1500 mot år 2020. Forskerforbundet har i perioden krevd at antallet rekrutteringsstillinger økes i tråd med behovsanslagene. Forskerforbundet foreslo i 2006 430 nye stipendiatstillinger og 100 nye postdoktorstillinger, og gjentok forslaget i innspill til revidert nasjonalbudsjett for 2007. I innspill til statsbudsjettet for 2008 foreslo vi opprettet i alt 520 stipendiatstillinger og 100 postdoktorstillinger. I statsbudsjettet for 2008 ble det foreslått opprettet 350 nye stipendiatstillinger.

Den politiske målsettingen om en årlig produksjon av 1100 doktorgradskandidater ble oppnådd i 2008. Undersøkelser viser at kandidatene ikke har problemer med å skaffe seg relevant arbeid. Regjeringen trakk den varslede rekrutteringsmeldingen som skulle legges frem våren 2008. Det ble signalisert at stortingsmeldingen om forskning som legges frem våren 2009 vil behandle rekrutteringssituasjonen.

Forskerforbundet har krevd at rekrutteringsstillingene fullfinansieres og har lagt til grunn beregningene fra Universitets- og høyskolerådet som viser at en stipendiatstilling i gjennom-

snitt koster i overkant av 1 mill. kroner. I budsjettet for 2009 ble satsen for rekrutteringsstillinger økt til 800 000 kroner for nye stillinger som opprettes. Forskerforbundet krever at rekrutteringsstillingene kompenseres fullt ut og at dette også gjøres gjeldende for de stillingene som allerede er opprettet.

Forskerforbundet sto høsten 2008 bak Lausungeaksjonen som rettet oppmerksomheten mot den høye andelen midlertidige tilsatte i forskning og høyere utdanning. Aksjonen ble avsluttet med overrekkelse av en "grasrotmelding" til kunnskapsministeren. Lausungeaksjonen fikk stor oppmerksomhet og var en suksess i den forstand at temaet midlertidighet ble satt tydelig på dagsorden.

Forskerforbundet har gjennomført ett årlig sentralt stipendiatkurs samt deltatt på flere stipendiatsamlinger i regi av lokallagene. I 2008 ble det i tillegg gjennomført tre regionale samlinger i Bergen, Trondheim og Ås for stipendiatene i regi av Forskerforbundet sentralt. I 2008 ble det også for første gang gjennomført eget seminar for postdoktorer.

2.4 INTERNASJONALISERING

Forskerforbundet har informert medlemmene om dokumentene "European Charter for Researchers" og "Code of Conduct for the Recruitment of Researchers" på forbundets hjemmesider og i Forskerforum. Forbundets Hovedstyre har hatt møte med representant for Nordforsk i København i 2007.

I innspill til stortingsmeldingen om internasjonalisering og om forskning har Forskerforbundet bl.a. tatt opp forskningsterminordninger og behov for tilleggsfinansiering fra Forskningsrådet ved deltakelse i EU-prosjekter. Vi avventer stortingsmeldingene for å se om vi har fått gjennomslag på disse områdene.

Behovet for finansiering av forskningsopphold i utlandet med Kunnskapsdepartementet og Forskningsrådet er tatt opp gjentatte ganger og i ulike sammenhenger. Blant annet i innspill til statsbudsjett, innspill til stortingsmeldingen om internasjonalisering og på Forskningsrådets seminar om globalisering av høyere utdanning. Forskerforbundet har foreløpig ikke fått gjennomslag for dette.

For å styrke Forskerforbundets internasjonale arbeid har forbundet opprettet et internasjonalt utvalg.

2.5 ORGANISERING AV INSTITUTTSEKTOREN

Bioforsk ble opprettet 01.01.06 ved en sammenslåing av Planteforsk, Jordforsk og NORSØK. Norsk institutt for skog og landskap ble opprettet 01.07.06 etter sammenslåing av NIJOS og Skogforsk. Begge de nye instituttene er statlige forvaltningsorgan.

NOFIMA, en konsernstruktur for den næringsrettede forskningen i blågrønn sektor, ble etablert fra 01.01.08. Ledelse er ansatt og omstillingsavtale for omorganiseringen er behandlet i Fiskeri- og kystdepartementet. Forskerforbundet uttalte seg kritisk til en konsernstruktur for den næringsrettede forskningen i blågrønn sektor og foreslo blant annet at ordningen ble evaluert etter to års drift. Forskerforbundet har avholdt møte med tillitsvalgte ved berørte institutter om videre oppfølging av saken.

Det er ikke fremmet forslag om nye omstruktureringer i instituttsektoren.

Situasjonen for forskningsinstituttene var tema på møte i Landsrådet våren 2007. Forskerforbundet har bidradd til en kartlegging av forskningsvilkårene ved Nasjonalt folkehelseinstitutt som lokallaget gjennomførte og har tatt initiativ overfor KD om å foreta en samlet gjennomgang av interne forhold i instituttsektoren.

Forslag til ny finansieringsmodell for beregning av grunnbevilgninger til forskningsinstituttene ble skissert i statsbudsjett for 2008 og implementert i statsbudsjett for 2009. Forbundet har uttalt at det er uheldig at den resultatbaserte komponenten er en ren omfordelingskomponent samt at fire institutter som ble holdt utenfor ordningen også skal bli omfattet.

2.6 ANDRE SAKER

2.6.1 Høringssaker

Forskerforbundet har avgitt følgende innspill og høringsuttalelser:

- Endring i forskrift om behandling av etikk og redelighet i forskning.
- Dok 8:74 Økning av det strategiske handlingsrommet i norsk forskning og utvikling.
- Forskriftsbestemmelser om utfylling og gjennomføring av skatteloven §2-36 femte, sjette og syvende ledd om formuesfritak for forskningsstiftelser.
- Forskningsrådets nye strategi.
- Evaluering av ABM-utvikling.
- Nærings- og handelsdepartementets arbeid med stortingsmelding om innovasjon.
- Kunnskapsdepartementets arbeid med ny forskningsmelding som skal legges frem våren 2009.

2.7 OPPSUMMERING

På tross av realvekst i forskningsbevilgningene i beretningsperioden utgjorde den samlede forskningsinnsatsen 1,64% av BNP slik at målet i forskningsmeldingen fra 2005 på 3 % av BNP i 2010 ikke vil bli nådd. Forskningsfondet er per 1.1.09 på 60 mrd kr. Det har vært en realvekst i de offentlige bevilgningene, men bare på nivå med den alminnelige budsjettveksten. Spesielt har bevilgningene til fri og uavhengig grunnforskning og til vitenskapelig utstyr vært utilstrekkelige.

Finansieringsordningen for universiteter og høyskoler er under evaluering mens nytt finansieringssystem er innført for forskningsinstituttene. Akademisk frihet er lovfestet i UH-loven. Forskrifter til forskningsetikkloven er fastsatt.

700 nye rekrutteringsstillinger ble opprettet i perioden, langt færre enn NIFU STEPs anslag på om lag 520 nye stillinger per år. Stillingene er ikke fullfinansierte og er med på å bidra til institusjonenes økonomiske problemer. Forbundet sto bak "Lausunge-aksjonen" som rettet oppmerksomheten på den høye andelen midlertidige tilsatte i forskning og høyere utdanning. I perioden er forskningsinstituttene Bioforsk og NOFIMA dannet ved sammenslåing av flere mindre institutter.

3. HØYERE UTDANNING

3.1 STUDIEKVALITET

Forskerforbundet har gitt innspill til Stjernø-utvalget og fulgte arbeidet i utvalget gjennom deltakelse på møter og seminarer.

Stortingsmeldingen om evaluering av kvalitetsreformen er avgitt og Forskerforbundet har deltatt på møter om stortingsmeldingen arrangert av lokallagene, avgitt kommentar til stortingsmeldingen og deltatt på høring i KUF-komiteen. Forskerforbundet har holdt seg orientert om følgeevalueringen av kvalitetsreformen og delrapportene fra evalueringen og deltok på en konferanse der delrapportene ble presentert. To frokostseminarer om kvalitetsreformen og tid til forskning er arrangert i Oslo og Trondheim. Stortingsmeldingen om kvalitetsreformen inneholdt få konkrete tiltak, men meldingen slo fast at forskningen er blitt skadelidende under kvalitetsreformen. Dette har ikke utløst nye ressurser selv om kuttet i basisbevilgningene er delvis tilbakeført og den økonomiske situasjonen for de høyere utsanningsinstitusjonene er til dels meget vanskelig. Andre konkrete endringer som følge av meldingen er så langt ikke kommet, dette gjelder bl.a. økt grad av ekstern sensur.

Gjennom oppfølgingen av evalueringen av allmennlærerutdanningen har forbundet markert seg som en sentral aktør på dette området. Signaler fra departementet tyder på at vi får gjennomslag for våre hovedprinsipper når det gjelder organisering av utdanningen.

Forskerforbundet har sammen med Forskerforbundets forening for ingeniørutdanning (FFI) fulgt opp evalueringen av ingeniørutdanningen og avventer nå departementets oppfølging. Forskerforbundet har i flere sammenhenger og på ulike måter arbeidet for å bedre mulighetene for å gjennomføre forskningsbasert undervisning, blant annet i forbindelse med innspill og kommentarer til statsbudsjett om økt basisfinansiering og opprettelse av nye vitenskapelige stillinger.

Forskerforbundet har også fulgt utviklingen i bruken av rene undervisningsstillinger ved universitetene. Bruken av stillingen som universitetslektor har vært stabil eller fallende i perioden.

Notat til Kunnskapsdepartementet om den fremtidige allmennlærerutdanningen er utarbeidet i samarbeid med FFL. En ressursgruppe av ansatte i allmennlærerutdanningen kom med innspill til notatet. Seminar om allmennlærerutdanningen er arrangert i samarbeid med FFL. Forskerforbundet har deltatt på konferanser og møter om temaet. Forskerforbundet har fulgt opp NOKUTs evaluering av allmennlærerutdanningen gjennom arrangement av fire interne seminarer og en ekstern konferanse. Forbundet deltok på NOKUTs avslutningskonferanse for evalueringen. Regjeringen vil fremme stortingsmelding om lærerutdanningen våren 2009.

3.2 INTERNASJONALISERING

Forskerforbundet har i innspill til statsbudsjett og i innspill til den kommende stortingsmeldingen om internasjonalisering gjentatt sine forslag om stimulerings tiltak for forsker- og studentutveksling.

Stortingsmeldingen om internasjonalisering kommer ikke før på nyåret 2009, og evt. gjennomslag for forbundets forslag er foreløpig ukjent. Forbundet er representert i ERASMUS-utvalget som arbeider for økt norsk deltakelse student- og lærerutveksling. Foreløpig øker antall innreisende studenter mens antall utreisende studenter avtar. Forskerforbundet har deltatt på møter i Kunnskapsdepartementets Forum for europeisk utdanningspolitikk (FEU).

Det er ikke kommet noen økning utover prisjustering i tilskuddet per utvekslingsstudent. Det er heller ikke innført noen tilskuddsordning for utveksling av vitenskapelig ansatte slik forbundet har foreslått.

For å styrke Forskerforbundets internasjonale arbeid har forbundet opprettet et internasjonalt utvalg.

3.3 ØKONOMISKE RAMMEBETINGELSER

Forskerforbundet har arbeidet aktivt for å forbedre de økonomiske rammebetingelsene i forskningssektoren. Dette skjer blant annet ved at forbundet hvert år leverer flere skriftlige innspill til statsbudsjettarbeidet, til Unios budsjettarbeid og deltar på høring i KUF-komiteen.

I revidert nasjonalbudsjett for 2008 ble halvårsvirkningen av "hvileskjæret" tilbakeført til institusjonene. Basisbevilgningen til universitetene og høyskolene ble i revidert nasjonalbudsjett for 2008 og i forslag til statsbudsjett for 2009 styrket med et beløp tilsvarende "hvileskjæret".

Universitetene og høyskolene fikk ikke kompensasjon for kostnader knyttet til lønnsoppgjøret og pensjon i budsjettet for 2009 tilsvarende om lag 600 mill kr. I salderingsdebatten ble basisbevilgningene til universiteter og høyskoler styrket med 160 mill kr. Dette er imidlertid ikke tilstrekkelig til å dekke behovet og den økonomiske situasjonen er svært vanskelig for

mange institusjoner. Det er særlig manglende kompensasjon for lønnsoppgjørene som har medvirket til svekket økonomi, mens kompensasjonen for pensjonsutgiftene i perioden under ett har vært noenlunde i balanse.

Evalueringen av finansieringssystemet er startet opp. Forskerforbundet har tatt opp behov for en basisbevilgning på minst 60% og en samarbeidskomponent/incitament til samarbeid både skriftlig og i møter med departementet.

3.4 ORGANISERING, STYRING OG LEDELSE I UNIVERSITETS- OG HØYSKOLESEKTOREN

Stjernø-utvalgets forslag om sammenslåing av institusjoner ble avvist av Kunnskapsdepartementet, og innstillingen vil ikke danne grunnlag for noen stortingsmelding. Dermed beholder staten ansvaret for de høyere utdanningsinstitusjonene, og normalordningen med valgt ledelse på øverste styringsnivå videreføres. Så langt er dagens kriterier for omgjøring fra høyskole til universitet og bestemmelser i lovverket for kollegiale organer videreført. Dette er i tråd med forbundets innspill og politikk. Forskerforbundet utarbeidet skriftlig innspill Stjernø-utvalget og har arrangert 12–15 møter og seminarer ved de høyere utdanningsinstitusjonene om Stjernø-utvalgets innstilling. I tillegg har forbundet deltatt på en rekke eksterne møter og konferanser.

Forskerforbundet har avgitt uttalelser avgitt til Stortinget og til Unio om den såkalte regionalmeldingen (St.meld. nr. 12, 2006–2007). Stortingets behandling medførte at statens ansvar for de høyere utdanningsinstitusjonene ble videreført. Behandlingen medførte imidlertid også at et flertall gikk inn for sterkere regional forankring av styremedlemmer ved høyskolene. Forskerforbundet har deltatt på møter om meldingen.

3.5 ANDRE SAKER

3.5.1 Høringssaker

Forskerforbundet har uttalt seg om følgende saker i perioden:

- Forskrift om tildeling av utdanningsstøtte for undervisningsåret 2006–2007
- Forskrift om tildeling av utdanningsstøtte for undervisningsåret 2007–2008
- Gjennomgang av studentsamskipnadsordningen
- Forskrift om endring i gjeldende forskrift om opptak til universiteter og høyskoler
- Ny felles forskrift om opptak til høyere utdanning
- Forskrift om klageadgang ved kunstnerisk stipendprogram
- St.meld. nr. 16 (2006–2007) ”...og ingen sto igjen – Tidlig innsats for livslang læring”.
- Forslag til endringer i forskrift til opplæringsloven 23.06.2006 nr 724.
- NOU 2007:6 Formål for framtida
- Bibliotek 2014
- Forslag til forskrift om tildeling av utdanningsstøtte for undervisningsåret 2008–2009.
- Endring i lov om universiteter og høyskoler.
- St.prp. nr. 30 (2007–2008) Fremtidig lokalisering og organisering av NVH.
- Forslag om endringer i ny forskrift om opptak til høyere utdanning.
- Ot.prp. 83 (2007–2008) om endringer om lov om universiteter og høyskoler
- Innspill til Kunnskapsdepartementet om den kommende stortingsmeldingen om kompetanse.

I tillegg har Forskerforbundet vært medlem i Universitets- og høyskolerådets og Kunnskapsdepartementets referansegruppe for arbeidet med nasjonalt rammeverk for kvalifikasjoner i høyere utdanning. Forbundet har deltatt på referansegruppemøter om rammeverket.

Forskerforbundet har videre deltatt på følgende møter:

- Konferanse om privatisering av utdanning – Dansk Magisterforening.
- Seminar om styringsformer i høyere utdanning i Norden – UHR.

3.6 OPPSUMMERING

Forskerforbundet var engasjert i arbeidet med oppfølgingen av Stjernø-utvalgets innstilling og bidro sammen med institusjonene til at forslaget om tvangssammenslåing mellom universiteter og høyskoler ble lagt til side. Kvalitetsreformen har gått på bekostning av tid til forskning ved universiteter og høyskoler, men dette er ikke kompensert ved økt ressurser eller andre tiltak. Allmennlærer- og ingeniørutdanningen er evaluert. Endringer i allmennlærerutdanningen er vedtatt, langt på vei i tråd med forbundets forslag. I 2008 ble kuttet i bevilgninger til universiteter og høyskoler, "hvileskjæret" tilbakeført. Den økonomiske situasjonen for institusjonene er likevel problematisk, det er ikke gitt tilstrekkelig kompensasjon for lønnsoppgjørene og flere oppgaver og aktiviteter som er pålagt institusjonene er ikke fullfinansierte.

4. LØNNS- OG ARBEIDSVILKÅR

4.1 LØNN

Lønnsoppgjørene har gitt akseptable resultater for mange av Forskerforbundets medlemmer sammenlignet med stillinger i samme sektor. Vi konstaterer imidlertid at sammenlignbare grupper som funksjonærer med høyere utdanning i NHO-området fortsatt har en vesentlig bedre lønnsutvikling enn stillinger i forskning og høyere utdanning, og at det negative lønns-gapet til disse sammenlignbare stillingene har økt i løpet av perioden.

I det statlige tariffområdet har vi fått gjennomslag for viktige prinsipielle saker som å heve begynnerlønnen til stipendiater vesentlig og å overføre førstestillingene og postdoktorstillingen fra lønsspenn til lønnsramme. Slike resultater får også overslagseffekt til andre sektorer.

Ved hovedtariffoppgjørene i 2006 deltok Forskerforbundet for første gang som fullverdige medlemmer av Unios ulike forhandlingsutvalg, og i alle utvalgene har vi hatt et godt samarbeid innad i Unio.

I en del virksomheter hvor Forskerforbundet har få medlemmer og hvor det tidligere var etablert lokale Akademikersamarbeid, har overgangen til Unio stilt oss overfor utfordringer med å få på plass like gode plattformer for samarbeid som vi hadde i de lokale Akademikersamarbeidene.

På grunn av bemanningssituasjonen i sekretariatet ble det ikke laget noen lønnsstatistikk for Forskerforbundets medlemmer for 2007. Statistikken for 2008 er i skrivende stund ennå ikke ferdigstilt.

I forhold til arbeidsprogrammets målsetting om at lønnsnivået skal gjenspeile de ansattes utdanning, kompetanse og ansvar har vi fortsatt en lang vei å gå. Det samme gjelder for målsettingen om at lønnsnivået i forskning og høyere utdanning skal virke fremmende på rekruttering og muligheten til å beholde høy kompetanse i forskning og høyere utdanning. Hovedstyret har derfor nedsatt en arbeidsgruppe for å utvikle en lønnspolitisk strategi som skal bidra til å gi forbundets medlemmer innen alle sektorer høyere lønn.

Arbeidsprogrammet har også en målsetting om at lønssystemene i alle sektorer skal gi muligheter for lokal, individuell lønnsforbedring. Forskerforbundet har i perioden ikke sett behov for å endre noen av lønssystemene i de ulike sektorene, og mener at denne målsettingen er ivarettatt gjennom dagens systemer.

Derimot er målsettingen om at institusjonene skal utnytte mulighetene i lønssystemene fullt ut ved tilsetninger og i lokale forhandlinger på ingen måte innfridd. I forhold til andre sektorer har institusjonene innen forskning og høyere utdanning en tilbøyelighet til å tilsette i tariffavtalenes minimumslønn, og i liten grad skytes det inn ekstra midler i de lokale forhandlingene.

4.1.1 Statssektoren

Forskerforbundet har i beretningsperioden hatt god innflytelse over Unios krav i de statlige tariffoppgjørene. Treparsamarbeidet mellom Unio, LO-stat og YS-stat og den forhandlings-tyngden disse tre organisasjonene samlet står for, har gitt resultater for flere av våre medlemsgrupper. Med unntak av 2007 hvor det ikke ble avsatt midler til et eget justeringsoppgjør har vi beholdt den tredelte modellen med tabelltillegg (kombinasjonen krone/prosent), sentrale justeringer og lokale forhandlinger.

Hovedtariffoppgjøret 2006

Ved hovedtariffoppgjøret 2006 kom partene ikke til enighet før 1. mai, og oppgjøret gikk til mekling. Akademikerne valgte å avslutte meklingen og gå ut i streik, mens LO-stat, YS-stat og Unio gjenopptok forhandlingene med staten, og fikk på den måten økt den økonomiske rammen for oppgjøret.

På tabellen ble det fra 1. mai 2006 gitt et tillegg på kr 9.000,- fra ltr. 1 til 41, et tillegg på 2,95% fra ltr. 42 til ltr. 74, og et tillegg på kr 16.500,- fra ltr. 75 til ltr. 87. Fra 1. juli ble det avsatt en pott på 0,5% til sentrale justeringer og fra 1. august en pott på 1,75% til lokale forhandlinger.

I forhold til pottens begrensede størrelse fikk Forskerforbundet ved justeringsoppgjøret uttelling for flere av stillingene våre. Vi fikk ett ltr. til alle professorene i kode 1013, samt til alle avdelingsbibliotekarene og hovedbibliotekarene. Dessuten fikk medlemmene i de øvrige bibliotekarkodene fra ett til to lønnstrinn. De fleste medlemmene våre i lønnsramme 25 (høgskolelektorgruppen) ble hevet med ett lønnstrinn, og en rekke av de andre gruppene fikk hevet begynnerlønn med ett til to lønnstrinn. Stillingen undervisningsdosent fikk ny tittel dosent, og det ble innført en opprykksordning fra førstelektor til dosent.

I de lokale forhandlingene fikk professorgruppen generelt god uttelling.

Mellomoppgjøret 2007

Partene kom frem til enighet 30. april 2007 med en totalramme for oppgjøret på 4,8%. På grunn av stort overheng og stor glidning ble den disponible rammen kun 1,5% på årsbasis. Med virkning fra 1. mai 2007 ble det gitt et tillegg på kr 4.300,- fra ltr. 1 til ltr. 42, et tillegg på 1,35% fra ltr. 43 til ltr. 77 og et tillegg på kr 8.200,- fra ltr. 78 til ltr. 92. Alle arbeidstakerne i lønnsramme (bla. stipendiater, bibliotekarer, førstekonsulenter og høgskole-/ universitetslektorgruppen) fikk med virkning fra 1. august ett lønnstrinn og alle lønnsrammer ble justert tilsvarende. Førstestillingene ble overført fra lønnsspenn til ny lønnsramme 24 med ltr. 57 som laveste plassering i rammen. Stipendiater tilsatt etter 1. august fikk minimumsplassering i ltr. 43. Med virkning fra 1. august ble det dessuten avsatt en pott på 0,5% til lokale forhandlinger.

Ved de lokale forhandlingene høsten 2007 ble det brudd ved flere av Forskerforbundets forhandlingssteder, men ingen av bruddene ble behandlet i Statens lønnsutvalg.

Hovedtariffoppgjøret 2008

I dette oppgjøret ble trepartssamarbeidet mellom Unio, LO-stat og YS-stat videreført. Etter mekling ble partene enig om en samlet økonomisk ramme på 6,2% (senere beregnet til 6,5% for våre medlemmer), og den tredelte modellen ble videreført. Tjenestepensjon og AFP var også tema i dette tariffoppgjøret, men ble utsatt til mellomoppgjøret 2009, jfr. pkt. 4.4. Oppgjøret gikk til uravstemning, og et stort flertall av Unios medlemmer aksepterte resultatet.

Med virkning fra 1. mai 2008 ble det gitt et tillegg på kr 16.000,- fra ltr. 1 til ltr. 45, et tillegg på 4,65% fra ltr. 46 til ltr. 80 og et tillegg på kr 32.000,- fra ltr. 81 til ltr. 92. Det ble med virkning fra 1. juli avsatt en pott på 1% til sentrale justeringer, og med virkning fra 1. august

en pott på 1,4% til lokale forhandlinger. Alle stillinger i lønns spenn ble hevet med to ltr. i bunn, og stipendiater tilsatt etter 1. mai ble garantert en minimumsplassering i ltr. 45.

Ved justeringsoppgjøret fikk Forskerforbundet uttelling for flere av stillingsgruppene våre. Alle professorer i kode 1013 og alle forsker 1183 fikk ett ltr., høskolelektorgruppen (LR 25) fikk ett ltr. Lønnsrammen til førstestillingene (LR 24) fikk utvidet opprykksstigen med ett trinn (fra ltr. 63 til ltr. 64 i alt. 1) og postdoktor ble overført til LR 24 og endelig likestilt med førstestillingsgruppen. Også bibliotekarene i lønnsrammer kom godt ut av oppgjøret.

Oppsummering statssektoren 2006–2008

Innenfor de begrensede økonomiske rammene i statsoppgjørene og i forhold til mange andre stillinger i staten, har Forskerforbundet gjennom prosentvise tabelltillegg og sentrale justeringer fått akseptabel uttelling for store medlemsgrupper. I forhold til sammenlignbare grupper i NHO-området er imidlertid lønns gapet ikke blitt mindre. Det er derfor nedsatt en gruppe for å utarbeide en lønns politisk strategi for å tette lønns gapet. Et vedvarende problem er at arbeidsgivere innenfor forskning og høyere utdanning i forhold til andre sektorer i staten, i svært liten grad skyter inn ekstra midler i de lokale 2.3.3-forhandlinger, samt at man i liten utstrekning er villig til å bruke 2.3.4-bestemmelsen for vitenskapelig personale.

4.1.2 Kommunal sektor

Hovedtariffoppgjøret 2006

Forskerforbundet fremmet krav om at Hovedtariffavtalens kap. 5 hvor all lønnsdannelse skjer lokalt, skulle opprettholdes i KS-området, noe som også ble resultatet. Forskerforbundet deltok på lik linje med de øvrige forbundene i Unios KS-utvalg ved det sentrale oppgjøret. Den økonomiske rammen ble som i staten på om lag 4%.

Forskerforbundet deltok også i tariffoppgjøret i Oslo kommune hvor vi fremmet krav om et generelt prosentvis tillegg og en betydelig avsetning til lokal pott. Resultatet i Oslo ble om lag som i staten og KS, og med en god avsetning til lokale forhandlinger.

Tilbakemeldingene fra de lokale forhandlingene i KS-området tydet på jevnt over gode resultater for våre medlemmer. Det kom ikke til brudd ved noen av virksomhetene våre.

Etter at de lokale forhandlingene i Oslo kommune var ferdig, oppsummerte vi resultatet som svært godt for våre medlemmer.

Mellomoppgjøret 2007

Forhandlingene i kap. 5 som omfatter de aller fleste av Forskerforbundets medlemmer i KS ble videreført. For kap. 4, som bla. omfatter skoleverket, ble det ved hovedtariffoppgjøret 2006 også avtalt et kronetillegg på kr 7.500 med virkning fra 1. mai 2007. I tillegg ble man i 2007 enig om at det med virkning fra samme dato skulle gis et generelt tillegg på 1,4% av den enkeltes grunnlønn. I snitt fikk våre medlemmer i KS-sektoren ca 5% ved oppgjøret i 2007.

I Oslo kommune fikk alle et sentralt tillegg på 3,1% (minimum kr 9.000,-) med virkning fra 1. mai 2007.

Hovedtariffoppgjøret 2008

Verken i KS-området eller i Oslo kommune kom Unio frem til enighet med arbeidsgiverne, og etter resultatløs mekling gikk Unio 23. mai 2008 ut i streik i KS, to dager senere også i Oslo kommune. 66 av Forskerforbundets medlemmer ble tatt ut i disse streikene som ble avsluttet i KS 5. juni og i Oslo 6. juni uten bruk av tvungen lønnsnemnd. Selv om streikene ga minimal økonomisk uttelling ble partene enige om å prioritere arbeidet med å heve lønnsnivået til utdanningsgruppene, samt å styrke likelønnsarbeidet. Kostnadene ved de to kommunale oppgjørene lå noe over rammen på 6,2% i statsoppgjøret. Som i staten ble pensjonsforhandlingene utsatt til neste års mellomoppgjør.

Tilbakemeldingene etter de lokale forhandlingene for Forskerforbundets medlemmer i kap. 5 tydet på at man her kom noe bedre ut enn i statsoppgjøret.

Oppsummering kommunal sektor 2006–2008

På grunn av Forskerforbundet har relativt få medlemmer innenfor kommuner og fylkeskommuner har vi potensial til å ta ut relativt mer enn pro rata for våre grupper. Selv om vi, gjennom godt lønnsarbeid av våre lokale tillitsvalgte, har oppnådd akseptable resultater for medlemmene, kan vi i denne sektoren antakelig oppnå enda mer ved å ruste opp lønnsarbeidet ytterligere.

4.1.3 Privat sektor

Med unntak for HSH-området foregår all lønnsdannelse for Forskerforbundets medlemmer i privat sektor på lokalt nivå.

HSH

Overenskomstene som berører de aller fleste av Forskerforbundets medlemmer i denne sektoren er identiske med det statlige tariffområdet. Lønnsveksten for våre medlemmer her blir på denne måten tilsvarende lønnsveksten for våre medlemmer i staten, noe også Forskerforbundets lønnsstatistikker for privat sektor gjennom tidligere år har indikert.

Hovedtariffoppgjøret 2006

Hovedtariffoppgjøret i HSH i området for helse, utdanning og kultur (HUK) ble svært vanskelig fordi HSH fremmet krav om at sosiale rettigheter, bla. Pensjonsbestemmelser, skulle overføres fra de sentrale overenskomster til lokalt nivå. HSH tilbød også lavere økonomisk ramme enn det som var resultatet i de korresponderende tariffområdene (stat og kommune).

Det ble brudd i forhandlingene, og etter en vanskelig meklingsprosess med stor fare for streik, kom partene på overtid frem til et resultat som innebar at man om lag fikk de samme økonomiske rammene som i de korresponderende områdene, samt at man beholdt de sosiale rettighetene på sentralt nivå. Det ble også nedsatt en arbeidsgruppe som skulle evaluere erfaringene fra bruken av de to alternative lønssystemene i kultur- og museumssektoren.

Mellomoppgjøret 2007

Forhandlingene startet opp i midten av juni 2007, og resultatet ble tilsvarende resultatet i det statlige tariffområdet.

Hovedtariffoppgjøret 2008

Igjen ble det økonomiske resultatet i hovedsak lik resultatet i de korresponderende tariffområdene.

NAVO (Spekter fra 2007)

Overgangen fra Akademikerne til Unio medførte en strukturell endring. Tidligere var Forskerforbundet representert i to forhandlingsutvalg (SAN og Akademikerne-Helse), mens vi etter innmeldingen i Unio var representert i Unio-NAVO (senere Unio-Spekter)

Oppgjøret i 2006

I 2006 ble forhandlingene i NAVO-Trad ført ved den enkelte virksomhet, og resultatene varierte fra 2% til ca 6% i årsvirkning. Innenfor NAVO-Helse ble det enighet mellom Unio og NAVO om et likt sett av sosiale bestemmelser. Resultatene varierte fra 2% til 4% i årsvirkning

Oppgjøret i 2007

Ved oppgjøret i Spekter i 2007 lå de gjennomsnittlige resultatene for Forskerforbundets medlemmer på noe i overkant av 5%. I desember 2007 ble det inngått ny hovedavtale i Spekter.

Oppgjøret i 2008

Ved det sentrale oppgjøret i 2008 leverte alle forbundene i Unio, YS, LO og Akademikerne felles krav til sosiale bestemmelser i helseforetak. Spørsmålet om sosiale bestemmelser skulle avtales på sentralt eller lokalt nivå hadde til da vært et stridstema mellom organisasjonene og Spekter, men ved oppgjøret i 2008 aksepterte Spekter organisasjonenes krav. Pensjonsordningene ble forlenget, men med forbehold om at endringene i de offentlige tjenstepensjonsordningene med tilknyttet AFP-ordning også skal gis virkning i de offentlig eide helseforetakene.

Innenfor Spekter-Tradisjonell ble det enighet om at partene går inn på samme AFP-løsning som i privat sektor, men med anledning til å forhandle frem bedre løsninger lokalt.

Abelia

Oppgjøret i 2006

I Abelia, hvor all lønnsdannelse skjer lokalt, viste Forskerforbundets lønnsstatistikk at medlemmene hadde en lønnsvekst på 6,4%. Denne statistikken gir ikke et helt riktig bilde av lønnsveksten siden den refererer seg til såkalte identiske personer og ikke til økningen i lønsmassen i sektoren. Tallene fra Teknisk beregningsutvalg (TBU) viser at den gjennomsnittlige lønnsvekst i samfunnet var på 4,1%. Lokallagene i Abelia-området var, med enkelte unntak, rimelig tilfreds med resultatet av forhandlingene.

Overenskomsten mellom Abelia/NHO og Forskerforbundet ble reforhandlet for perioden 01.07.2006–30.06.2008.

Oppgjøret i 2007

Forskerforbundet hadde ingen tvistesaker med Abelia, og tilbakemeldingene tydet på at man gjennomgående lå på samme nivå som i staten. På grunn av bemanningssituasjonen i sekretariatet ble det ikke utarbeidet noen lønnsstatistikk for 2007.

Oppgjøret i 2008

Resultatene i statsoppgjøret førte til at Forskerforbundets medlemmer i Abelia-området forventet de samme økonomiske rammene i sine lokale oppgjør. Dette skapte en del utfordringer, og resulterte også i en tvistesak med Abelia. Ut fra tilbakemeldingene så det ut til at vi i snitt kom ut på samme nivå som i staten.

Oppsummering privat sektor 2006–2008:

For HSH-området (HUK-området) der de aller fleste medlemmene følger overenskomster som korresponderer med staten, viser vi til oppsummeringen under pkt. 4.1.1.

I de øvrige tariffområdene i privat sektor har Forskerforbundets medlemmer generelt fått en lønnsvekst som er på linje med lønnsveksten for øvrige stillinger i samme tariffområder. Men også i disse områdene sakker vi akterut i forhold til funksjonærer med høyere utdanning i NHO-området.

4.2 STILLINGSSTRUKTUR – KOMPETANSEOPPRYKK – KARRIEREUTVIKLING

I hovedtariffoppgjøret 2006 fikk Forskerforbundet gjennomslag for kravet om å omgjøre stillingen undervisningsdosent til dosent, og det ble samtidig etablert en opprykksordning fra førstelektor til dosent.

Forskerforbundet fikk også forbedret stillingsstrukturen for bibliotekarstillinger, og på den måten styrket karrieremulighetene for bibliotekarere slik at det ble lettere å få de ansatte opp i høyere stillingskoder.

Innenfor en del større sykehus i Spekter-området ble det etablert karrierestillinger for kliniske ernæringsfysiologer.

Arbeidsprogrammet har nedfelt målsettingen om at de nåværende opprykksordningene beholdes og utvides til å omfatte nye stillinger. Opprykksordningene er beholdt og utvidet gjennom etableringen av opprykksordningen fra førstelektor til dosent.

Når det gjelder arbeidsprogrammets målsetting om å etablere gode stillings- og karriere-strukturer for det ikke-vitenskapelige personalet viser vi til det som er nevnt om Spekter-området. For øvrig må slike stillings- og karrierestrukturer først og fremst etableres gjennom de lokale lønnspolitikkene, noe vi også har lagt vekt på i opplæringen av tillitsvalgte.

4.3 LIVSFASEPOLITIKK (2004–2006: SENIORPOLITIKK OG PENSJON)

Mange av enkeltsakene Forskerforbundet har arbeidet med i perioden kan klassifiseres som livsfasepolitikk. Dette gjelder bla. tilrettelegging av arbeidssituasjonen for småbarnsforeldre og seniorer. Forskerforbundet har, ved endring av stipendiatforskriften, fått gjennomslag for kravet om å kunne gi reduksjoner i pliktarbeidsdelen ved kortidsfravær under to uker. I de sentrale forhandlingene i staten har vi oppnådd ekstra fridager for arbeidstakere over 62 år. Forskerforbundet har også avholdt kurs om pensjon, livsfasepolitikk og seniorpolitikk.

I forhold til arbeidsprogrammets målsetting om å gjøre seniorpolitikken til en integrert del av virksomhetenes lønns- og personalpolitikk, har vi registrert større lokale engasjement for seniorpolitiske tiltak, samt en økende etterspørsel etter temaet seniorpolitikk på våre sentrale og lokale kurs.

4.4 PENSJON

Forskerforbundet har i perioden spredt generell informasjon om pensjon på kurs og samlinger for tillitsvalgte. I 2007 og 2008 var tjenestepensjon og AFP tema i Landsrådet. Forskerforbundet har i 2007 og 2008 avgitt høringsuttalelser til Unio om ny uførestønad og alderspensjon til uføre samt ny alderspensjon i folketrygden. Gjennom Unio har forbundet også fremmet krav om opptjening av alderspensjon for studier.

I forhold til arbeidsprogrammets målsetting om at opparbeidede pensjonsrettigheter i offentlig sektor ikke skal svekkes, ble dette fulgt opp gjennom det arbeidet organisasjonene gjorde i ved hovedtariffoppgjøret 2008. I dette oppgjøret ble forhandlingene om tjenestepensjon utsatt til mellomoppgjøret i 2009, og det ble nedfelt prinsipper om at man skal ta hensyn til de spesielle yrkesmønstrene i offentlig sektor i forhandlingene om ny tjenestepensjon.

4.5 ARBEIDSVILKÅR (2004–2006: REVISJON AV LOVGIVNINGEN OG TID TIL FOU)

Arbeidsrettssaken som Forskerforbundet og de andre organisasjonene i UH-sektoren anla mot staten som følge av Kunnskapsdepartementets opphevelse av de sentrale retningslinjene om fordelingen av arbeidstiden mellom undervisning og forskning, ble ført i månedsskiftet februar-mars 2006. Dom i saken falt i midten av mars 2006, og staten fikk medhold i sin påstand om at opphevelsen og delegeringen av retningslinjene ikke var tariffstridig i forhold til særavtalen. I april 2006 vedtok hovedstyret å si opp særavtalen til bortfall med virkning fra 1. august 2006, og Forskerforbundet fikk følge av en del organisasjoner. Siden andre organisasjoner ikke gikk til oppsigelse av avtalen, skapte dette en forskjellsbehandling mellom organisasjonene ved at særavtalen fortsatt gjaldt for de organisasjonene som ikke hadde sagt den opp. Etter sterk kritikk av denne forskjellsbehandlingen fra LO-Stat, YS-Stat og Unio, valgte departementet å si opp avtalen til bortfall per 1. august 2007.

Forskerforbundet nedla et betydelig arbeid gjennom hele året med problemstillinger rundt særavtalen og dens bortfall. Vi sendte bla. ut seks informasjonsskriv til lokallagene og deltok på en rekke sentrale og lokale samlinger om avtalen. Våren 2007 vedtok hovedstyret at Forskerforbundet skulle fremme krav om forhandlinger til Kunnskapsdepartementet med sikte på å få til en ny særavtale, og det ble i den forbindelse etablert en arbeidsgruppe med flere andre organisasjoner for å utarbeide utkast til ny avtale. Departementet avviste kravet om forhandlinger.

Etter særavtalens bortfall har de fleste av universitetene stadfestet den individuelle fordelingen på 50/50 mellom arbeidstiden til forskning og undervisning.

Forskerforbundet har i perioden satt søkelys på behovet for mer sammenhengende tid til forskning og kompetanseutvikling. Evalueringen av kvalitetsreformen synliggjorde også et klart behov for mer sammenhengende tid til forskning i UH-sektoren. FoU-mulighetene i museumssektoren ble kartlagt ved en egen spørreundersøkelse. Undersøkelsen viste at forskningsmulighetene ved svært mange museer var svært begrensede. Resultatet av undersøkelsen ble drøftet på et seminar i sektoren.

Forskerforbundet har i perioden forhandlet med Abelia, Spekter og HSH med sikte på å få opprettet særtariffavtaler om midlertidig tilsetning av stipendiater og postdoktorer, men har ennå ikke avsluttet forhandlingene.

Etter omfattende revisjoner med ny og reversert arbeidervernlovgivning i forrige representantskapsperiode, har det vært liten aktivitet i lovarbeidet i denne perioden.

Forskerforbundet har på vegne av Unio vært representert i en parts sammensatt gruppe som skulle foreta en foreløpig vurdering av tjenestemannsloven m/forskrifter for å identifisere områder som kunne være aktuelle for revisjon. Den parts sammensatte gruppen besto av representanter fra FAD, fra hovedsammenslutningene og fra flere virksomheter. Gruppen fremla sin rapport for statsråden i FAD den 31. januar 2007.

Forskerforbundet har avgitt høringsuttalelse til forslag om vern av varslere (jfr. pkt. 4.7) og om endring i arbeidsmiljølovens bestemmelser om arbeidstid for arbeidstakere med særlig uavhengig stilling. Videre er det avgitt høringsuttalelse til forslag om endringer vedrørende oppsigelse på grunn av oppnådd aldersgrense på 70 år, fireårsregelen ved midlertidig tilsetning i medhold av tariffavtale, retten til å fortsette i stillingen ved nedleggelse av virksomheten, drøftingsplikten etter arbeidsmiljølovens § 15-1, adgang til trekk i lønn, arbeidstilsynets vedtakskompetanse etc.

Forskerforbundet har i takt med medlemsveksten hatt et økende antall saker vedr. medlemmenes arbeidssituasjon, og vi har i perioden ført fire rettssaker på vegne av medlemmer. Opprettelsen av juridisk seksjon i forhandlingsavdelingen i slutten av forrige periode har styrket profesjonaliteten i slike saker, og satt oss bedre i stand til å håndtere kompliserte og krevende saker.

I forhold til arbeidsprogrammets målsettinger om å sikre og styrke tid til FoU er det positivt at de fleste universiteter har stadfestet den individuelle fordelingen på 50/50 mellom arbeidstiden til forskning og undervisning. Ved universiteter og høyskoler har imidlertid kvalitetsreformen ført til at FoU er blitt en salderingspost i forhold til andre plikter, og i slutten av perioden kunne vi dokumentere at mye forskning ble skjøvet ut til ferier og på fritiden.

4.6 MEDBESTEMMELSE

Ny Hovedavtale i staten ble inngått med virkning fra 01.02.06 til 31.12.08, og representerte en videreføring av de eksisterende rettighetene. Etter forslag fra Forskerforbundet ble bestemmelsen som omhandler tillitsvalgte rettigheter i forbindelse med saker som etter lov skal behandles av styrer/kollegiale organ, endret slik at organisasjonenes forhandlingsrett er presisert og tydeliggjort. Kunnskapsdepartementet benektet lenge at det her var tale om forhandlingsrett, men etter at FAD i brev til KD sa seg enig i Forskerforbundets og Unios oppfatning av spørsmålet, anser vi saken som avsluttet i vår favør. Denne saken er en manifestering av arbeidsprogrammets målsetting om å styrke medbestemmelsen etter avtaleverket.

Partsrettighetene i §5 i Hovedavtalen med Spekter er videreført, og etter at Forskerforbundet passerte 800 medlemmer i dette tariffområdet, innebærer dette at vi kan opprette lokale overenskomster (B-avtaler) ved alle virksomheter der vi har tre eller flere medlemmer.

Perioden har vært preget av store omstillingssaker. I UH-sektoren har sammenslåingen av Universitetet og Høgskolen i Tromsø vært det største prosjektet, og innenfor instituttsektoren har etableringen av Nofima Mat og Nofima Marin vært den største saken. Innenfor kultursektoren fortsetter prosessen med konsolidering av museer.

4.7 ANSATTES YTRINGSFRIHET – AKADEMISK FRIHET

Forskerforbundet avga høringsuttalelse til innstillingen fra arbeidsgruppen som utredet ansattes ytringsfrihet. Vi deltok i høringsmøte i Stortinget om lovforslaget om vern av varslere, og poengterte der nødvendigheten av at også arbeidstakers ytringsfrihet ble lovfestet. Vi har dessuten redegjort for temaet på kurs og samlinger for tillitsvalgte, jfr. arbeidsprogrammets målsetting om å spre kunnskap om dette temaet.

Forskerforbundet har deltatt jevnlig på møtene til "Foreningen til fremme av sivilt mot" som behandler relevante temaer i denne forbindelse. Vi har, i tråd med arbeidsprogrammets målsetting, også bistått i enkeltsaker vedrørende slike forhold.

Forskerforbundets generalsekretær Kari Kjenndalen var medlem av Underdal-utvalget som utredet evt. lovfesting av akademisk frihet, og utarbeidet også en høringsuttalelse til innstillingen fra utvalget (NOU 2006:19). Akademisk frihet ble lovfestet med virkning fra 1. januar 2008 i UH-lovens § 1-5.

Forskerforbundets opphavsrettsutvalg har vært sterkt engasjert i problemstillinger omkring akademisk frihet, jfr. pkt. 4.9.

4.8 LIKESTILLING

I løpet av perioden er manglende likestilling i academia satt på dagsorden, og kommunisert ut til våre medlemmer som et viktig tema. Det har vært mye reisevirksomhet til ulike lokallag med utgangspunkt i Forskerforbundets handlingsplan for likestilling.

Våren 2006 ble det arrangert et todagers kurs om likestilling. Likestilling og tilsetting er blitt eget tema på grunnkurs trinn 1 for tillitsvalgte. Informasjon om likestilling er lagt ut på Forskerforbundets hjemmeside.

Det er laget notat til Hovedstyret om problemstillingen manglende likestilling i academia, med forslag til å utarbeide en handlingsplan med tiltak for å bedre kjønnsbalansen. Det er også utarbeidet en egen handlingsplan for likestilling i academia. Planen er presentert i forbundets likestillingsbrosjyre "Veien til et kjønnsbalansert academia".

Det er iverksatt en undersøkelse i samarbeid med NIFU STEP om de konsekvenser kravet om kvinnerepresentasjon i styrer, råd og komiteer får for arbeidsbelastningen. Resultatene er publisert i NIFU STEP Rapport 38/2008.

Det er utarbeidet høringsuttalelse til likelønnskommisjonens innstilling "Kjønn og lønn".

Selv om det fortsatt mangler mye for å få gjennomslag for de konkrete målsettingene i arbeidsprogrammet under dette avsnittet, har vi hatt en betydelig økning i Forskerforbundets arbeid for likestilling, og det er i perioden lagt et godt grunnlag for det videre likestillingsarbeidet.

4.9 IMMATERIELL RETT

Det har vært stor aktivitet i Forskerforbundets opphavsrettsutvalg, og utvalget har markert seg i viktige saker som Open Access og Akademisk frihet. I forbindelse med Forskningsrådets anbefalinger om rettighetspolitikk for Norges universiteter, rettet opphavsrettsutvalget kraftig kritikk mot innholdet i rettighetspolitikken, noe som fikk betydning bla. i utformingen av

NTNUs rettighetspolitikk. Medlemmer av opphavsrettutvalget har deltatt på flere eksterne møter og seminarer, og kommet med innspill til den arbeidsgruppen UHR har nedsatt for å utrede Open Access. Utvalget har videreført det gode samarbeidet med Norsk faglitterær forfatter- og oversetterforening (NFF) og har arrangert ett seminar med NFF om Akademisk frihet.

Forskerforbundet har i flere e-poster til lokallagene informert om arbeidstakernes opphavsrettigheter, og bedt om at man ikke inngår avtaler om overdragelser av opphavsrettigheter uten at man har konferert forholdet med Forskerforbundets sekretariat.

I forhold til arbeidsprogrammets målsettinger har vi skapt stor oppmerksomhet om saker av immateriell karakter, og Forskerforbundet har i perioden utviklet seg til å bli en svært profesjonell organisasjon innen dette saksfeltet, noe som bla. reflekteres i den store interessen for opphavsrettskursene våre.

5. ORGANISASJON

5.1 LOKALLAG

Forskerforbundets lokallag utgjør fundamentet i forbundets organisasjon. I samsvar med vedtektene arbeides det derfor kontinuerlig med å etablere nye lokallag med lokale tillitsvalgte ved alle virksomheter der forbundet organiserer tre eller flere medlemmer. Ved utløpet av beretningsperioden var det etablert 267 lokallag, en økning på 23 siden forrige beretningsperiode.

Lokallagene rapporterer gjennomgående om høy aktivitet knyttet til utøvelsen av medbestemmelse og forhandlingsrett. I hvor stor grad det enkelte medlem selv deltar på medlemsmøter og lokale arrangement varierer i stor grad.

5.2 LANDSRÅD

Landsrådet er det øverste rådgivende organ for overordnede politiske og strategiske saker mellom representantskapsmøtene. Rådet kommer sammen to ganger i året bortsett fra år med representantskapsmøte da organet samles en gang. Det er arbeidet en del med møtets form for å underbygge organets posisjon som politikkutviklende organ.

5.3 MEDLEMSFORDELER

Det er viktig at medlemsfordelene Forskerforbundet tilbyr framstår som attraktive og gir Forskerforbundet et konkurransefortrinn sammenlignet med andre organisasjoner.

Forskerforbundet har siden 2003 hatt et eget forsikringskontor og framforhandlet egne forsikringsordninger for forbundets medlemmer. Den obligatoriske gruppelivsforsikringen har hatt stor tilslutning helt siden starten i 2003. Tilslutningen øker fortsatt og ligger i dag på 80% av det totale potensialet. Utover denne ordningen tilbyr forbundet dessuten innboforsikring, reiseforsikring, barneforsikring og ansvarsforsikring. Fra og med høsten 2008 har forbundet også kunne tilby egen boligforsikring.

Forskerforbundet har også et eget banktilbud som gir medlemmene gunstige vilkår gjennom DnB NOR og Postbanken. I tillegg tilbyr forbundet medlemmene Cresco Unique som er en spare- og kredittkortkonto med gunstige medlemsfordeler.

5.4 MEDLEMSREKRUTTERING

Forskerforbundets innflytelse har nær sammenheng med antall medlemmer. En høy organisasjonsprosent gir økt legitimitet og større økonomisk handlefrihet. Rekruttering av nye medlemmer er derfor et prioritert område.

Fra 1. januar 2006 til 1. januar 2009 økte medlemstallet fra 14.790 til 16.665. Dette tilsvarer en vekst på 12,7%. Den største prosentvise økningen var i 2007 med en vekst på 4,3%. Forskerforbundet må derfor kunne sies å ha hatt en god vekst i denne beretningsperioden.

Stipendiater har også i denne beretningsperioden vært en prioritert målgruppe, og utgjør ved slutten av perioden 9,8% av medlemsmassen, en økning på 1,3prosentpoeng. Også andelen pensjonistmedlemmer øker mer enn den gjennomsnittlige veksten (fra 5,0% til 5,9% relativ andel). Siden både pensjonister og stipendiater betaler en sterkt redusert kontingent, medfører denne utviklingen at kontingentinngangen ikke har økt like mye som medlemstallet i perioden.

5.5 KURS OG OPPLÆRING

Forskerforbundets kurs og seminarer utvikles kontinuerlig på bakgrunn av de tilbakemeldinger en mottar fra kursdeltakerne gjennom evalueringene av de enkelte kurs, innspill fra medlemmer og jobbing i sekretariatets kursgruppe. Det er i perioden gjennomført to undersøkelser hvor tillitsvalgte er bedt om å evaluere og gi innspill til forbundets kurstilbud. Det er også lansert flere nye kurs, de fleste med svært god oppslutning.

Det har vært arrangert rundt 25 sentrale kurs og seminarer hvert av årene. Disse utgjør kjernen i forbundets tillitsvalgtopplæring med innføring i lov- og avtaleverk, forhandlinger, organisasjonsforhold og medbestemmelse. Eksempel på andre kurs er stipendiatkurs og lobby-/mediekurs. Disse er hovedsakelig finansiert over OU-midler. I tillegg har lokallag og foreninger arrangert et stadig økende antall kurs. Mange av disse kursene arrangeres i samarbeid mellom flere lokallag og/eller foreninger, og flere av disse har funnet en form som viktige, regelmessige møteplasser for tillitsvalgte innen sektoren.

Mens den sentrale kursaktiviteten har vært holdt på et jevnt nivå, har den lokale kursaktiviteten økt i perioden. Kurs arrangert av lokallag og foreninger finansieres hovedsakelig over OU-midler (stat og Abelia) samt prosjektmidler og driftsmidler lokallagene selv disponerer. De fleste av de lokale kursene har hatt deltakelse med innledninger fra sekretariat og/eller medlemmer av hovedstyret. Den økte aktiviteten er gledelig og viktig. Samtidig er den meget ressurskrevende og beslaglegger betydelig ressurser i sekretariatet.

6. INFORMASJON OG SAMFUNNSKONTAKT

6.1 INTERN INFORMASJON

Nyhetsaker publiseres fortløpende på Forskerforbundets nettsider www.forskerforbundet.no (3–10 saker per uke), og sidene blir i økende grad sitert og henvist til av andre nettsted. I løpet av beretningsperioden har gjennomsnittlig antall besøkende på nettsidene variert mellom 700 og 1150 per dag.

Lokallag og foreninger har fått tilbud om å benytte Forskerforbundets publiseringsverktøy til å lage egne nettsider, og per 31.12.08 har 10 lokallag og tre fagpolitiske foreninger benyttet seg av tilbudet. Det forventes at flere lokallag og foreninger vil ta i bruk løsningen etter hvert.

Forskerforbundets ekstranett for tillitsvalgte (lukket område på nettsidene, der tillitsvalgte kan logge seg på) inneholder organisasjonsinterne nyheter, invitasjoner til kurs, skjemaer, retningslinjer og andre dokumenter til nedlasting, medlemsstatistikk, kontaktlister over tillitsvalgte i lokallag og foreninger, tips og råd for lokalt rekrutteringsarbeid samt nettbutikken for profileringsartikler.

Det er i perioden gitt ut oppdaterte versjoner av generelle rekrutteringsbrosjyrer, egen rekrutteringsbrosjyre for stipendiater, forsikringsbrosjyre samt små foldere beregnet på ulike målgrupper der Forskerforbundet anses å ha særlig stort rekrutteringspotensial. Rekrutte-

ringsbrosjyrene er oppdatert årlig, og distribuert til lokallagene to ganger i året (vår og høst). Totalt er mer enn 60.000 rekrutteringsbrosjyrer distribuert til lokallagene i perioden. Det er også laget plakater i flere formater til bruk i markedsføring av forbundet lokalt på arbeidsplassene, og Forskerforbundets handlingsplan for likestilling i akademia er trykket i eget hefte som er distribuert internt i organisasjonen og til forbundets samarbeidspartnere.

Forskerforbundets almanakk (A-plan) og brosjyre med presentasjon av forbundets forsikringstilbud er sendt til alle medlemmer årlig. Forskerforbundets arbeidsprogram for perioden 2007–2009 ble trykket i et opplag på 20.000 og sendt til samtlige medlemmer i januar 2007, samt til alle som har meldt seg inn i perioden. Alle som melder seg inn i Forskerforbundet mottar arbeidsprogram, forsikringsbrosjyre og A-plan i en velkomstpakke.

Det er gitt ut 12 notater i forbundets skriftserie i perioden, og disse omfatter statistikk, undersøkelser, utredninger, innstillinger mm. om lønns- og arbeidsvilkår, forsknings- og utdanningspolitikk og saker av organisasjonspolitisk karakter. Notatene er sendt ut til lokallag og foreninger, og kan i tillegg lastes ned fra forbundets nettsider.

Forskerforbundets sekretariat sender ut elektroniske nyhetsbrev til tillitsvalgte og øvrige interesserte ca annenhver uke. Nyhetsbrevene inneholder kortversjoner av aktuelle saker fra Forskerforbundets nettsider og annen informasjon fra forbundet. Det ble sendt ut 22 nyhetsbrev i 2006, 21 i 2007 og 21 i 2008. Ved utgangen av perioden mottok ca 900 personer nyhetsbrevene som direkte abonnenter. Mange lokallag videresender også nyhetsbrevene til sine medlemmer.

Følgende utgaver i Forskerforbundets skriftserie er publisert i beretningsperioden:

2006:

- 1/2006 Erfaringer med kvalitetsreformen (Spørreundersøkelse til medlemmer høsten 2005)
- 2/2006 Forskerforbundets prioriterte arbeidsoppgaver – 2006
- 3/2006 Lønnsstatistikk for statlig sektor per 31.12.05
- 4/2006 Lønnsstatistikk for privat sektor per 31.12.05
- 5/2006 Lønnsstatistikk for kommunal sektor per 31.12.05
- 6/2006 Forskerforbundet: Hovedstyrets beretning 01.01.03–31.12.05

2007:

- 1/2007 Handlingsplan for stipendiater 2007–2009
- 2/2007 Lønnsstatistikk for statlig sektor per 31.12.06
- 3/2007 Lønnsstatistikk for privat sektor per 31.12.06
- 4/2007 Lønnsstatistikk for kommunal sektor per 31.12.06
- 5/2007 Kartlegging av tid til FoU i museumssektoren
- 6/2007 Kartlegging av arbeidsvilkår for postdoktorer

2008:

Ingen utgivelser.

6.2 EKSTERN INFORMASJON OG SAMFUNNSKONTAKT

6.2.1 Medieprofilering

Forskerforbundet har i beretningsperioden vært omtalt i om lag 2 150 avisartikler (trykte og nettaviser) eller innslag i etermedia. Dette er en økning på over 60 %, og i 2008 var det nesten 1000 mediesaker, sammenlignet med snittet for perioden 2001–2007 på nærmere 300. Størst oppmerksomhet er det i perioder med tariffoppgjør, forsknings- og utdanningspolitiske saker og i tiden rundt fremleggelse av statsbudsjett. Lokalt har det også vært mye oppmerksomhet knyttet til lønnsforhandlinger, personalsaker, omstillinger i spesielt ABM-sektoren og rektorvalg.

6.2.2 Samarbeid med andre aktører

Det utveksles synspunkter og informasjon med Norges forskningsråd og Universitets- og høyskolerådet (UHR) i forbindelse med statsbudsjettet og andre aktuelle forskningspolitiske saker av felles interesse.

Det avholdes regelmessige informasjonsmøter med UHR. Representanter for forbundet inviteres til deltakelse i konferanser, referansegrupper og informasjonsmøter i regi av Kunnskapsdepartementet, UHR, Norges forskningsråd og NOKUT.

Forskerforbundet samarbeider med studentorganisasjonene Norsk Studentunion (NSU) og Studentenes Landsforbund (StL). Samarbeidet fornyes hvert år gjennom et felles møte mellom ny og tidligere ledelse i studentorganisasjonene og representanter for forbundet. Representanter for Forskerforbundet inviteres til å holde innlegg på konferanser etc. i regi av NSU og StL. Det blir arrangert flere kontaktmøter og i tillegg er det jevnlig kontakt ang statsbudsjett og andre aktuelle saker og det er ofte samarbeid om felles presseutspill.

6.2.3 Påvirkning av politiske prosesser

Den mest omfattende saken i perioden vært arbeidet med strukturreformen i universitets- og høyskolesektoren, eller innstillingen fra det såkalte Stjernø-utvalget. Forbundet medvirket til at forslagene om tvangsfusjonering og innføring av enhetlig ledelse innenfor universitets- og høyskolesektoren ble lagt i skuffen. Det var også aktivitet knyttet til Regjeringens arbeid med en rekrutteringsmelding i 2007, men denne ble utsatt i påvente av en fremtidig forskningsmelding. Hovedstyret har hatt årlige kontaktmøter med KUF-komiteen på Stortinget.

6.2.4 Samarbeid innen Unio og med andre fagforeninger

I Unios styre har både leder og generalsekretær fast plass. I tilknytning til reformene i sektoren og endret arbeidslivslovgivning har det også vært formålstjenlig å samarbeide med fagforeninger utenom egen hovedsammenslutning.

6.2.5 Statistikk og dokumentasjon

Det er i perioden initiert et eksternt prosjekt om de konsekvenser kravet om kvinnerepresentasjon i styrer, råd og komiteer får for arbeidsbelastningen. Undersøkelsen er gjennomført, og resultatene er publiserte i NIFU STEP rapport 38/2008.

6.2.6 Forskningspolitisk seminar

De årlige forskningspolitiske seminarene samler fortsatt god deltakelse og fungerer som en viktig møteplass for representanter for hele sektoren. Seminarene har i perioden omhandlet følgende tema:

07.11. 2006: Strukturreformer nok en gang

06.11. 2007: Rekruttering – hvordan gjøre sektoren mer attraktiv

05.11. 2008: Samarbeid og arbeidsdeling

6.2.7 Forskerforum

Forskerforum har som vanlig kommet ut med ti nummer i året gjennom hele perioden. Redaksjonen gjennomførte i 2007 en større prosess med omlegging av bladet i bladbunad (layout/design) og innhold. Mye av prosessen ble gjennomført i nært samarbeid med designbyrået Concorde, som har laget malene til bladet, og fremdeles designer hvert nummer. Redaksjonsrådet ble også trukket inn i prosessen, og bidro til å ta beslutning om hvordan bladet skulle bli seende ut. Resultatet ble at bladet kom i ny drakt høsten 2007.

Samme høst ble også nettstedet Forskerforum.no lansert. Nettutgaven inneholder bladet i pdf-utgave, daglig oppdaterte nyheter – egenproduserte og siteringssaker fra andre kilder – samt annonser, hovedsakelig stillingsannonser.

6.2.8 Internasjonalt samarbeid

Forskerforbundet har i perioden fortsatt arbeidet i Education International (EI) og EIs paneuropeiske komité for høyere utdanning, HERSC (Higher Education and Research Standing Committee).

Forskerforbundet har deltatt på følgende internasjonale møter i perioden:

HERSC-møter

- 16.–18. mars 2006: Sesimbra, Portugal
- 26.–28. september 2006: Oslo, Norge
- 7. februar 2007: London, Storbritannia
- 11.–12. oktober 2007: Brussel, Belgia
- 28.–29. februar 2008: Dubrovnik, Kroatia
- 7.–9. oktober 2008: Lille, Frankrike

EI/ETUCE-konferanser

- 4.–6. desember 2006: Generalforsamling ETUCE – Luxembourg
- 8.–9. februar 2007: EIs Bologna-seminar "Making Bologna a Reality – Mobility of Staff and Students" – London, Storbritannia
- 22.–26. juli 2007: EIs 5. verdenskongress – Berlin, Tyskland
- 12.–14. november 2007: EIs 6. verdenskonferanse om høyere utdanning og forskning – Malaga, Spania
- 26.–28. november 2007: ETUCE rådsmøte – Luxembourg
- 1.–2. april 2008: EIs paneuropeiske likestillingskomité – Brussel, Belgia

Annet

- 23.–26. juni 2006: Arbeidsgruppe Bologna-prosessen, "External Dimension" – Aten, Hellas
- 26.–29. august 2007: EAIR-konferanse – Innsbruck
- 11.–12. oktober 2007: Europarådets konferanse om kvalifikasjonsrammeverk - Strasbourg, Frankrike
- 2. desember 2008: Nordisk ERC-konferanse – Stockholm, Sverige

Nordisk samarbeid

Det nordiske samarbeidet har fortsatt som tidligere, med årlige kontaktmøter mellom organisasjonene. Møtet i 2006 ble lagt til Island, 2007 i Oslo og 2008 i Nådendal, Finland. Generelt er disse møtene svært nyttige for utveksling av informasjon om utviklingstrekk både når det gjelder lønnspolitikk og forsknings- og utdanningspolitikk.

Kontakt med fagforeninger i andre land

Representanter fra vår søsterorganisasjon i Latvia, LIZDA, besøkte Oslo i september 2006, og besøkte bl.a. HiO og UiO i tillegg til orientering i sekretariatet.

Hovedstyret

Hovedstyret har i perioden hatt studieturer til Australia (2006), København (2007) og Brussel (2008) med møter med fagorganisasjoner, representanter for myndighetene, forskningsråd, undervisnings- og forskningsinstitusjoner kombinert med styremøter.

7. STYRINGSORGAN OG REPRESENTASJON

7.1 FORSKERFORBUNDETS HOVEDSTYRE

Forskerforbundets hovedstyre hadde frem til 31.12.2006 følgende sammensetning:

Kolbjørn Hagen, NTNU (leder)

Monica Martinussen, Universitetet i Tromsø (nestleder)

Ragnhild Elster, Høgskolen i Telemark

Einar Jebens, Statens arbeidsmiljøinstitutt

Svein Kristiansen, NTNU

Øystein Noreng, BI

Astri Ottesen, Universitetet i Oslo

Kjell Erik Lommerud, Universitetet i Bergen (1. vara, fast møtende)

Ole Jakob Sørensen, Høgskolen i Nord-Trøndelag (2. vara)

Kåre-Olav Stensløkken, Ullevål Universitetssykehus (3. vara)

Forskerforbundets hovedstyre har fra 01.01.2007 hatt følgende sammensetning:

Bjarne Hodne, Universitetet i Oslo (leder)

Ragnhild Elster, Høgskolen i Telemark (nestleder)

Randi Halveg Iversby, Universitetet i Oslo

Svein Kristiansen, NTNU

Sigurd Rysstad, Universitetet for miljø- og biovitenskap

Merethe J. Sollund, Nordlandsforskning

Kåre-Olav Stensløkken, Ullevål Universitetssykehus

Karen-Lise S. Knudsen, Universitetet i Agder (1. vara, fast møtende)

Kristin Dæhli, NTNU (2. vara)

Ove Kvammen, Høgskolen i Bergen (3. vara)

7.2 ARBEIDSUTVALGET

Hovedstyrets arbeidsutvalg har bestått av:

2006: leder Kolbjørn Hagen og nestleder Monica Martinussen.

2007: leder Bjarne Hodne og nestleder Ragnhild Elster

2008: leder Bjarne Hodne, nestleder Ragnhild Elster og hovedstyremedlem Svein Kristiansen.

7.3 FORSKERFORBUNDETS LANDSRÅD

Landsrådet er Forskerforbundets øverste rådgivende organ for overordnede politiske og strategiske saker mellom representantskapsmøtene. Forsamlingen kommer normalt sammen to ganger hvert år.

Landrådet består av 40 ordinære representanter:

- 2 fra hver av de fem største lokallagene
- 1 fra hvert av det sjette til tiende største lokallag
- 25 representanter fra de øvrige lokallagene valgt av valgkretser på representantskapsmøtet.

I 2006 hadde Landsrådet følgende sammensetning:

Valgkrets

10 største lokallag
10 største lokallag
10 største lokallag
10 største lokallag
10 største lokallag
10 største lokallag
10 største lokallag
10 største lokallag
10 største lokallag

Lokallag

Forskerforbundet ved Høgskolen i Agder
Forskerforbundet ved Høgskolen i Bergen
Forskerforbundet ved Høgskolen i Oslo
Forskerforbundet ved Høgskolen i Sør-Trøndelag
Forskerforbundet ved NTNU
Forskerforbundet ved Universitetet for miljø- og biovitenskap
Forskerforbundet ved Universitetet i Bergen
Forskerforbundet ved Universitetet i Oslo

10 største lokallag	Forskerforbundet ved Universitetet i Stavanger
10 største lokallag	Forskerforbundet ved Universitetet i Tromsø
Fylker og kommuner	Forskerforbundet ved Troms fylkeskommune
Private høgszkoler	Forskerforbundet ved Menighetsfakultetet
Statlige høgszkoler	Forskerforbundet ved Høgszkolen i Bodø
Statlige høgszkoler	Forskerforbundet ved Høgszkolen i Gjøvik
Statlige høgszkoler	Forskerforbundet ved Høgszkolen i Nesna
Statlige høgszkoler	Forskerforbundet ved Høgszkolen i Nord-Trøndelag
Statlige høgszkoler	Forskerforbundet ved Høgszkolen i Telemark
Statlige høgszkoler	Forskerforbundet ved Høgszkolen i Vestfold
Statlige høgszkoler	Forskerforbundet ved Høgszkolen i Volda
Statlige høgszkoler	Forskerforbundet ved Høgszkolen Stord/Haugesund
Offentlige institutter	Forskerforbundet ved Bioforsk
Offentlige institutter	Forskerforbundet ved Folkehelseinstituttet
Offentlige institutter	Forskerforbundet ved Forsvarets forskningsinstitutt
Offentlige institutter	Forskerforbundet ved Havforskningsinstituttet
Private institutter	Forskerforbundet ved Meteorologisk institutt
Private institutter	Forskerforbundet ved Chr. Michelsens institutt
Private institutter	Forskerforbundet ved NINA
Private institutter	Forskerforbundet ved NORUT Samfunn
Private institutter	Forskerforbundet ved Radiumhospitalet HF
Museum og arkiv	Forskerforbundet ved Arkeologisk museum i Stavanger
Museum og arkiv	Forskerforbundet ved Nasjonalbiblioteket
Vitenskapelige høgszkoler	Forskerforbundet ved Norges veterinærhøgszkole
Øvrige virksomheter	Forskerforbundet ved Kunnskapsdepartementet
Øvrige virksomheter	Forskerforbundet ved Norges forskningsråd
Øvrige virksomheter	Forskerforbundet ved Ullevål universitetssykehus

I inneværende representantskapsperiode (2007–2009) har Landsrådet følgende sammen-
setning:

Valgkrets

10 største lokallag
10 største lokallag
10 største lokallag
10 største lokallag
10 største lokallag
10 største lokallag
10 største lokallag
10 største lokallag
10 største lokallag
10 største lokallag
Fylker og kommuner
Private høgszkoler
Statlige høgszkoler
Statlige høgszkoler
Statlige høgszkoler
Statlige høgszkoler
Statlige høgszkoler
Statlige høgszkoler
Statlige høgszkoler
Statlige høgszkoler
Statlige høgszkoler
Statlige høgszkoler
Offentlige institutter
Offentlige institutter
Offentlige institutter
Offentlige institutter
Private institutter
Private institutter

Lokallag

Forskerforbundet ved Høgszkolen i Bergen
Forskerforbundet ved Høgszkolen i Oslo
Forskerforbundet ved Høgszkolen i Sør-Trøndelag
Forskerforbundet ved NTNU
Forskerforbundet ved Universitetet for miljø- og biovitenskap
Forskerforbundet ved Universitetet i Agder
Forskerforbundet ved Universitetet i Bergen
Forskerforbundet ved Universitetet i Oslo
Forskerforbundet ved Universitetet i Stavanger
Forskerforbundet ved Universitetet i Tromsø
Forskerforbundet ved Bergen kommune
Forskerforbundet ved Handelshøyskolen BI
Forskerforbundet ved Høgszkolen i Buskerud
Forskerforbundet ved Høgszkolen i Hedmark
Forskerforbundet ved Høgszkolen i Narvik
Forskerforbundet ved Høgszkolen i Nesna
Forskerforbundet ved Høgszkolen i Tromsø
Forskerforbundet ved Høgszkolen i Vestfold
Forskerforbundet ved Høgszkolen i Østfold
Forskerforbundet ved Høgszkolen Stord/Haugesund
Forskerforbundet ved Bioforsk
Forskerforbundet ved Folkehelseinstituttet
Forskerforbundet ved Forsvarets forskningsinstitutt
Forskerforbundet ved Meteorologisk institutt
Forskerforbundet ved Nordlandsforskning
Forskerforbundet ved NORUT Tromsø AS

Private institutter	Forskerforbundet ved PRIO
Private institutter	Forskerforbundet ved Unifob
Museum og arkiv	Forskerforbundet ved Arkivverket
Museum og arkiv	Forskerforbundet ved Helgeland museum
Vitenskapelige høgszkoler	Forskerforbundet ved Arkitektur- og designhøgskolen
Vitenskapelige høgszkoler	Forskerforbundet ved Norges idrettshøgskole
Øvrige virksomheter	Forskerforbundet ved Kunnskapsdepartementet
Øvrige virksomheter	Forskerforbundet ved Norges forskningsråd
Øvrige virksomheter	Forskerforbundet ved Universitetssykehuset Nord-Norge HF

7.4 REPRESENTANTSKAPET

Representantskapets møte i 2006 ble avviklet 30.–31. oktober på Hotel Bristol, Oslo. 177 delegater fra 93 lokallag som til sammen representerte 10.236 stemmer deltok i tillegg til medlemmer fra Hovedstyret, desisorer, revisor, valgkomité og observatører.

Beretning og regnskap ble godkjent. Arbeidsprogram og budsjett og kontingent for 2007–2009 ble vedtatt. Det ble avholdt valg i tillegg til at det ble foretatt justeringer av forbundets vedtekter.

7.5 VALGKOMITEEN

Valgkomiteen hadde følgende sammensetning fram til 31. oktober 2006:

Bjarne A. Meidell, Universitetet i Bergen (valgkomiteens leder)

Gry Agnete Alsos, Nordlandsforskning

Kjell Tybring Andresen, Høgskolen i Agder

Jan M. Haakonsen, Norges forskningsråd

I inneværende representantskapsperiode har valgkomiteen hatt følgende sammensetning:

Einar Jebens, STAMI (valgkomiteens leder)

Hanne Holm-Johnsen, Preus museum

Johanne C. H. Jørgensen, Universitetet i Oslo

Monica Martinussen, Universitetet i Tromsø

Jan Henrik Schumacher, Menighetsfakultetet

Ole Jakob Sørensen, Høgskolen i Nord-Trøndelag

7.6 DESISORER

Fram til 31. oktober 2006 var Harald Loeng, Havforskningsinstituttet og Cecilie Wilberg, Statistisk sentralbyrå Forskerforbundets desisorer.

Harald Loeng, Havforskningsinstituttet og Ingegerd Holand, Riksantikvaren har vært Forskerforbundets desisorer i inneværende representantskapsperiode.

7.7 REVISOR

Revisjonsfirmaet Kjelstrup & Wiggen AS har vært Forskerforbundets revisor i perioden.

7.8 FORSKERFORBUNDETS INTERNASJONALE UTVALG

Forskerforbundets internasjonale utvalg ble opprettet av Hovedstyret i juni 2007, med funksjonstid til 31.12.09. Utvalget har bestått av:

Ragnhild Elster, Hovedstyret/ Høgskolen i Telemark (leder for utvalget 2007–2008)

Per Nyborg, æresmedlem og pensjonist (leder for utvalget fra oktober 2008)

Knut Brautaset, pensjonist

Tom-Espen Møller, Norges forskningsråd

Bjarne Hodne, Hovedstyret/Universitetet i Oslo (fra oktober 2008).

Sekretær: Unn Rognmo, sekretariatet.

Utvalget har hatt 7 møter siden oppstart i september 2007.

7.9 FORSKERFORBUNDETS OPPHAVSRETTSUTVALG

Forskerforbundets opphavsrettsutvalg ble oppnevnt av Hovedstyret med funksjonstid 01.01.07–31.12.09. Utvalget har bestått av:

Bjarne Hodne, Hovedstyret/Universitetet i Oslo

Helge Rønning, Universitetet i Oslo

Olav Torvund, Universitetet i Oslo

Hilde Trygstad, Diakonhjemmet høyskole

Sekretærer: Frank O. Anthun og Brita Alsos, sekretariatet.

Utvalget har hatt 11 møter i 2007 og 2008 i tillegg til flere møter med Norsk faglitterær forfatter- og oversetterforening (NFF) og UHR.

7.10 FORSKERFORBUNDETS SENTRALE SEKRETARIAT

Forskerforbundets sentrale sekretariat har i perioden hatt følgende bemanning:

Generalsekretær

Kari Kjenndalen (til 31.01.08)

Sigrud Lem (konstituert fra 01.02.08, fast fra 01.04.08)

Stab

Informasjonsrådgiver Unn Rognmo

Kommunikasjonsrådgiver Arvid Ellingsen (fra 01.03.07, permisjon 15.02–15.05.08)

Kommunikasjonsrådgiver Jørn A. Henriksen (vikar 15.02–15.05.08)

Fagpolitisk avdeling

Assisterende generalsekretær Sigrud Lem (til 31.01.08)

Avdelingssjef Bjørn T. Berg (fra 01.10.08)

Rådgiver Bjørn T. Berg (permisjon 01.10.07–30.09.08)

Rådgiver Thomas Sandvik (vikar 01.01–30.06.08)

Rådgiver Ragnhild Hutchison (vikar 01.09–31.12.08)

Avdeling for lønns- og arbeidsvilkår

Forhandlingssjef Frank O. Anthun

Seksjonsleder, advokat Ann Turid Opstad

Seksjonsleder Eirik Rikardsen

Juridisk rådgiver, advokatfullmektig Brita Alsos (permisjon 01.03.06–28.02.07)

Juridisk rådgiver Eirik Utstumo (vikar til 31.01.07)

Juridisk rådgiver, advokatfullmektig Lars Petter Eriksen (permisjon fra 01.02.07, sluttet 31.08.07)

Juridisk rådgiver, advokatfullmektig Birgitte Olafsen (vikar fra 01.01.07, fast fra 01.09.07)

Juridisk rådgiver, advokatfullmektig Hildur N. Nilssen (fra 01.03.06)

Juridisk rådgiver, advokatfullmektig Mariann Helen Olsen

Avdeling for organisasjon og økonomi

Organisasjonssjef Joar Flynn Jensen (permisjon 26.11.07–31.07.08)

Rådgiver Elisabeth Tindeland (permisjon 15.05.06–31.07.07, fungerende organisasjonssjef 26.11.07–31.07.08)

Rådgiver Arvid Ellingsen (vikar 01.05.06–28.02.07)

Rådgiver Ellen Karoline Dahl (vikar 01.06.07–31.05.08)

Kontorsjef Aina Nilssen

Kasserer Marit Brendengen (80%)

Organisasjonssekretær Turid Cordtsen (50%)

Sekretær Hans Askildsen
Sekretær Kristine K. Brox
Sekretær Seija Hjelteig (20%)
Sekretær Lena Holum
Sekretær Linda Pettersson
Sekretær Tore Sandnes (fra 01.10.08)
Sekretær Gerd Sandvik
Sekretær Lisa Wilhelmsen (permisjon fra 01.08.06, sluttet 05.11.07)
Sekretær Inger Marie Højfeldt (vikar fra 01.08.06, fast fra 01.08.07)

Forskerforum

Redaktør Ingar Myking (permisjon fra 01.01.08, sluttet 31.07.08)
Redaksjonssekretær Kjetil A. Brottveit (fungerende redaktør 01.01.08–31.07.08, permisjon fra 01.08.08)
Redaksjonssekretær Elin H. Rekdal (vikar 01.01–31.07.08, fungerende redaktør fra 01.08.08)
Redaksjonssekretær Johanne Landsverk (vikar fra 01.08.08)
Journalist Ida Kvittingen (fra 01.07.07, sluttet 31.07.08)
Journalist Helene Lindqvist (vikar 01.08–31.12.08)

7.11 UTREDNINGSUTVALG

Forskerforbundets Hovedstyre har satt ned følgende midlertidige utredningsutvalg i perioden:

Arbeidsgruppe – lønnspolitisk strategi

Kristin Dæhli, Hovedstyret/NTNU
Randi Godø, Nasjonalmuseet
Jan Hongslo, Folkehelseinstituttet
Jon W. Iddeng, Universitetet i Oslo
Ove Kvammen, Hovedstyret/Høgskolen i Bergen
Per Lea, Matforsk
Jannikke Ludt, Rikshospitalet-Radiumhospitalet HF
Aslak Wiig, Bergen kommune
Sekretærer: Frank Anthun, Eirik Rikardsen og Birgitte Olafsen, sekretariatet

Organisasjonsevaluering: Utvalg – sentrale organisasjonsledd

Åsmund Dimmen, Høgskolen i Buskerud
Åge Hultgren, Universitetet i Stavanger
Katja Nicolaysen, Ullensaker museum / FMK
Håkon Otterå, Havforskningsinstituttet
Live Rasmussen, Universitetet i Oslo
Sekretær: Arvid Ellingsen, sekretariatet

Organisasjonsevaluering: Utvalg – lokale organisasjonsledd

Svein Olav Antonsen, NTNU
Per Christian Asbjørnsen, Kriminalomsorgens utdanningscenter
Nils Jøran Riedl, BI
Trine M. Stene, SINTEF
Rune Tinbod-Hovde, Helgeland museum
Sekretær: Joar Flynn Jensen, sekretariatet

Organisasjonsevaluering: Utvalg – medlemsgrunnlag og vekst

Andrew J. Feltham, PRIO
Johanne Gillow, Byantikvaren i Bergen
Arnfinn Nes, Bioforsk
Halvdan Haugsbakken, SINTEF
Frøydis Norgård Vik, Universitetet i Agder
Sekretær: Elisabeth Tindeland, sekretariatet

7.12 EKSTERN REPRESENTASJON

Forskerforbundet har i perioden vært representert i følgende eksterne organer:

Unios styre:

Kolbjørn Hagen og Kari Kjenndalen (styremedlemmer), Monica Martinussen og Sigrid Lem (varamedlemmer), fra 01.01.06 til 31.12.06.
Bjarne Hodne og Kari Kjenndalen (styremedlemmer), Ragnhild Elster og Sigrid Lem (varamedlemmer), fra 01.01.07 til 31.01.08.
Bjarne Hodne og Sigrid Lem (styremedlemmer), Ragnhild Elster og Frank O. Anthun (varamedlemmer), fra 01.02.08.

Unio – Stat:

Frank O. Anthun, Eirik Rikardsen, Sigrid Lem, Kolbjørn Hagen (til 31.12.06), Svein Kristiansen fra 01.01.07 (representanter).

Unio – Kommune:

Lars Petter Eriksen til 31.12.06 (representant)
Birgitte Olafsen fra 01.01.07 (representant).

Unio – Oslo kommune:

Lars Petter Eriksen til 31.12.06 (representant)
Birgitte Olafsen fra 01.01.07 (representant).

Unio – Spekter:

Eirik Rikardsen (representant)

Unio – HSH:

Eirik Rikardsen til 31.12.07 (representant)
Birgitte Olafsen fra 01.01.08 (representant).

Programutvalg ERASMUS

Sigrid Lem har vært Unios representant i ERASMUS-utvalget.

Norgesuniversitetet

Sigrid Lem har vært Unios representant i styret.

Offentlige utvalg

Kari Kjenndalen var oppnevnt som medlem i utvalg for å utrede spørsmål om lovfesting av akademisk frihet (Underdal-utvalget) til 02.10.06.

DEL 2: HOVEDSTYRETS BERETNING FOR 2009

1. INNLEDNING

Beretningen for perioden 01.01–31.12.09 er utarbeidet med utgangspunkt i Forskerforbundets arbeidsprogram 2007–2009 og oppsummering av prioriterte arbeidsoppgaver for den aktuelle perioden.

2009 har vært preget av forberedelsene til Forskerforbundets representantskapsmøte i oktober som har medført mange arbeidskrevende oppgaver av intern karakter. Det er gjennomført et organisasjonsutviklingsprosjekt med tre arbeidsgrupper som har vurdert forbundets sentrale organisasjonsledd, lokale organisasjonsledd og medlemsgrunnlag. Første del av en lønnspolitisk strategi og et nytt arbeidsprogram for neste treårsperiode er utarbeidet og vedtatt av Representantskapet. I tillegg er et dokumenthåndteringssystem innført i sekretariatet, men det gjenstår fortsatt feilretting og rutinebeskrivelser. Hoveddelen av tariffavtalen for de ansatte i sekretariatet er ferdig, bare utarbeidelse av lokal lønnspolitikk gjenstår.

I løpet av våren 2009 ble tariffoppgjørene i offentlig sektor gjennomført. Pensjon var et gjennomgående tema både i statlig og kommunal sektor samt i Oslo kommune. Etter flere meklingsrunder ble dagens system videreført med mindre justeringer. Våren ble videre brukt til planlegging av forbundets arbeid med midlertidige tilsetningsforhold. Kampanjen startet i Trondheim i september med frokostmøte og medlemsmøter.

Det er fortsatt organisatorisk vekst og stor aktivitet i forbundet. Medlemsveksten fortsetter, og sentral og lokal kursvirksomhet er fortsatt høy. Også henvendelser fra medlemmer og lokallag, ikke minst i saker av juridisk karakter, øker sterkt.

2. FORSKNINGSPOLITIKK

2.1 ØKT FORSKINGSINNSATS

Forskerforbundet har i 2009 arbeidet for å styrke både de samlede norske forskningsbevilgningene og den offentlige forskningsinnsatsen. Forbundet har spesielt arbeidet for økte bevilgninger til grunnforskning.

I statsbudsjettet for 2010, vedtatt høsten 2009, er det en realvekst i forskningsbevilgningene på 5,26% som medfører en økning i forskningsbevilgningenes andel av samlet statsbudsjett. Dette er imidlertid ikke tilstrekkelig til å nå målet om at den samlede forskningsinnsatsen skal utgjøre 3% av BNP. Økningen kom ikke innen grunnforskning, men gikk hovedsakelig til programforskning og kontingenter til internasjonalt forskningssamarbeid.

Forbundet har vært opptatt med å styrke basisbevilgningene til universiteter og høyskoler for å styrke forskningsmulighetene for vitenskapelig ansatte. I RNB 2009 ble basisbevilgningen til disse institusjonene styrket med 80 mill. kroner. Samtidig ble nye studieplasser opprettet. Disse var ikke fullfinansierte og totalt sett ble universitetenes og høyskolenes basisbevilgninger svekket. Forskningsmulighetene for de ansatte ble dermed ikke bedret.

Forbundet har også arbeidet for styrking av økte basisbevilgninger til forskningsinstitutter, museer og kulturminnevern for å bedre mulighetene for forskning og kompetanseheving.

Stortingsmeldingen om forskning, forskningsmeldingen, som kom våren 09 hadde gode intensjoner for norsk forskning, men var svært lite konkret når det gjaldt mål og tiltak. Bl.a. er målet for norsk forskningsinnsats på 3% av BNP ikke lenger tidfestet, men skal oppnås ”på sikt”.

Forskerforbundet gikk i innspill til meldingen bl.a. inn for styrking av grunnforskning og foreslo i den forbindelse at de regionale forskningsfondene skulle avvikles og ressursene i stedet kanaliseres til det ordinære fondet for forskning og nyskaping og avkastningen øre-

merkes langsiktig grunnleggende forskning. Meldingen videreførte imidlertid fondene. Behovet for motkonjunkturtiltak ble tatt opp i innspill til statsbudsjett for 2010, i avis-kronikker og var tema for Forskningspolitisk seminar.

2.2 KVALITET I FORSKNINGEN

Forskerforbundet har i 2009 fortsatt arbeidet for tiltak som fremmer og belønner kvalitet i forskningen, bl.a. gjennom innspill og kommentarer til forskningsmeldingen. Selv om kvalitet står sentralt i meldingen, er arbeidsvilkår for forskerne lite berørt og konkrete tiltak for å bedre disse, mangler.

Evalueringsav finansieringssystemet for universiteter og høyskoler ble sluttført i 2009. Hovedtrekkene i finansieringsordningen ble ikke endret, men det er foretatt noen justeringer som får effekt i 2011-budsjettet. Tildelinger fra regionale forskningsfond skal gi uttelling i den resultatbaserte forskningskomponenten, samtidig svekkes uttellingen for EU-midler noe. Samarbeidende institusjoner får en viss uttelling for avlagt doktorgrad. Det er ikke innført nye resultatinsentiver for formidling og oppdragsvirksomhet.

Forbundet har gjennomført en spørreundersøkelse blant medlemmer i kombinerte stillinger om tid til FoU. I undersøkelsen oppgir bl.a. fire av fem at de ikke har tilstrekkelig tid til FoU innenfor normalarbeidsdagen. Resultatene fra undersøkelsen vil bli lagt til grunn for det videre arbeidet med å sikre tilstrekkelig tid og ressurser til forsknings- og utviklingsarbeid.

Kunnskapsminister Tora Aasland har opprettet et utvalg, Handlingsromutvalget, som skal gå gjennom forskjellige sider ved hvordan universitetene og høyskolenes selvstendighet fungerer og forvaltes. Formålet er å legge et bedre grunnlag for å skape handlingsfrihet i forskning og høyere utdanning og også komme frem til en felles virkelighetsforståelse av situasjonen for institusjonene. Forskerforbundet deltar med sin leder i utvalget.

2.3 REKRUTTERING

I 2009 har Forskerforbundet vært opptatt av behovet for fullfinansiering av rekrutteringsstillinger for å styrke institusjonenes ressursituasjon og har tatt dette opp i innspill og møter bl.a. med politisk ledelse og i Handlingsromutvalget.

Forbundet hadde ventet at forskningsmeldingen skulle gjøre en grundig analyse av rekrutteringssituasjonen siden rekrutteringsmeldingen varslet året før, ikke ble lagt frem. Men forskningsmeldingen var også på dette punktet lite konkret og tallfestet ikke noe vekstmål for nye stillinger, verken rekrutteringsstillinger eller faste stillinger.

I statsbudsjett for 2009 kom det 166 stipendiatstillinger og 35 postdoktorstillinger, men det kom ingen nye rekrutteringsstillinger i RNB og heller ikke i statsbudsjettet for 2010.

NIFU STEP har foretatt for Forskerforbundet en arbeidsmiljøundersøkelse vedr stipendiaters arbeidsvilkår. Forbundet vil følge opp undersøkelsen i 2010. Bl.a. vil forbundet ta opp spørsmålet om rett til dagpenger for stipendiater som ikke har fullført doktorgraden med AID og KD. Det er avholdt et sentralt og flere lokale stipendiatseminar samt et postdoktorseminar.

2.4 INTERNASJONALISERING

Forskerforbundets internasjonale utvalg ga innspill til forbundets uttalelse om forskningsmeldingen vedr. internasjonalisering av forskning, forskningssamarbeid og mobilitet av forskere.

Utvalget har vært i kontakt med Forskningsrådet og Universitets- og høyskolerådet om bruken av Euraxess, "European Charter for researchers" og "Code of Conduct for Recruitment of researchers". Forbundet har på vegne av utvalget oversendt en henvendelse til Kunnskapsdepartementet og etterlyst bedre mobilitetsstatistikk for studenter og ansatte.

2.5 ORGANISERING AV INSTITUTTSEKTOREN

Det har ikke vært foretatt noen vesentlige endringer i instituttsektoren som berører Forskerforbundets medlemmer, og forbundet har ikke arbeidet spesielt med disse spørsmålene.

2.6 ANDRE SAKER

2.6.1 Høringssaker

Forskerforbundet har avgitt følgende høringsuttalelser og innspill:

- Stortingsmelding nr 7 (2008–2009) Et nyskapende og bærekraftig Norge (innovasjonsmeldingen)
- Forslag om en felles database for vitenskapelig publisering – Norsk Vitenskapsindeks (NVI)

2.7 OPPSUMMERING

Statsbudsjettet for 2010, vedtatt høsten 2009, viser realvekst i forskningsbevilgningene på 5,26% som medfører en økning i forskningsbevilgningenes andel av samlet statsbudsjett. Dette er imidlertid ikke tilstrekkelig til å nå målet om at den samlede forskningsinnsatsen skal utgjøre 3% av BNP. Forskningsfondet er ved utgangen av 2009 på 72 mrd kr og øker til 77 mrd kr i 2010. Basisbevilgningene til universiteter og høyskoler ble styrket med en enangsbevilgning på 80 mill kr i RNB.

Forskningsmeldingen våren 09 hadde gode intensjoner for norsk forskning, men var svært lite konkret når det gjaldt mål og tiltak. Bl.a. ble målet for norsk forskningsinnsats på 3% av BNP ikke lenger tidfestet, men skal oppnås ”på sikt”. Meldingen inneholdt ingen vurdering av behovet for nye rekrutteringsstillinger.

Evaluering av finansieringssystemet for universiteter og høyskoler ble sluttført i 2009. Hovedtrekkene i ordningen ble ikke endret, men det er foretatt noen justeringer som får effekt i 2011-budsjettet. Tildelinger fra regionale forskningsfond gir uttelling i den resultatbaserte forskningskomponenten, uttellingen for EU-midler svekkes noe, samarbeidende institusjoner får en viss uttelling for avlagt doktorgrad.

Forbundet har gjennomført en spørreundersøkelse blant medlemmer i kombinerte stillinger om tid til FoU. NIFU STEP har på vegne av Forskerforbundet utført en undersøkelse av stipendiaters arbeidsforhold.

Kunnskapsminister Tora Aasland har opprettet et utvalg, Handlingsromutvalget, for bl.a. å komme frem til en felles virkelighetsforståelse av situasjonen for universitetene og høyskole-
ne. Forskerforbundet deltar med sin leder i utvalget.

3. HØYERE UTDANNING

3.1 STUDIEKVALITET

Forskerforbundet har i 2009 arbeidet for økte basisbevilgninger for å sikre forskningsbasert undervisning gjennom innspill og kommentarer til statsbudsjettet. Opprettelsen av 3000 studieplasser i RNB som ikke var fullfinansierte, førte til økt press på mulighetene for å gi forskningsbasert undervisning.

Forskerforbundet har fulgt opp evalueringen av ingeniørutdanningen og har i samarbeid med Forskerforbundets forening for ingeniørutdanning, FFI, utarbeidet en uttalelse som er oversendt Kunnskapsdepartementet.

Forbundet har også fulgt opp arbeidet med ny grunnskoleutdanning i samarbeid med Forskerforbundets forening for lærerutdanning, FFL. Notat med kommentar til stortingsmeldingen om lærerutdanning er utarbeidet og Forskerforbundet deltok på høring i Stortinget om saken. Ny organisering og opplegg for grunnskoleutdanningen ble vedtatt av Stortinget i tråd med Forskerforbundets innspill. Forslag til rammeplan for grunnskoleutdanningen er nå på høring, og forbundet vil avgi uttalelse.

3.2 INTERNASJONALISERING

Forskerforbundet har etter innspill fra Internasjonalt utvalg, uttalt seg om stortingsmeldingen om internasjonalisering. I uttalelsen ble tiltak for styrking av felles utdanningsprogrammer tatt opp.

3.3 ØKONOMISKE RAMMEBETINGELSER

Forskerforbundet har arbeidet aktivt for å bedre de økonomiske rammebetingelsene innen høyere utdanning. Det er utarbeidet skriftlige innspill til arbeidet med statsbudsjettet, til Unios budsjettarbeid og forbundet har deltatt på høringer i Stortinget. Forbundet har særlig tatt opp størrelsen på basisbevilgningene og underfinansieringen av nye studieplasser.

I RNB ble det opprettet 3000 nye studieplasser, og basisbevilgningen til universiteter og høyskoler ble styrket med 80 mill. kroner. Studieplassene er ikke fullfinansierte, og universitetenes og høyskolenes basisbevilgning er totalt sett svekket etter RNB.

I statsbudsjettet for 2010 er det en realnedgang i bevilgningene til høyere utdanning på 1,4% eller nesten 346 mill kr. Dette svekker institusjonenes økonomi og går bl.a. ut over mulighetene for å gi forskningsbasert undervisning.

3.4 ORGANISERING, STYRING OG LEDELSE I UNIVERSITETS- OG HØYSKOLESEKTOREN

Forslagene fra Stjernø-utvalget om tvangssammenslåing ble avvist av Kunnskapsdepartementet. Det pågår likevel en rekke prosesser mellom institusjoner i universitets- og høyskolesektoren med sikte på samarbeid og evt. sammenslåing. Kunnskapsdepartementet støtter disse prosessene økonomisk og har avsatt 50 mill kr til dette arbeidet som benevnes SAK, "samarbeid, arbeidsdeling og konsentrasjon".

Forskerforbundet har spesielt arbeidet med å sikre de ansatte rett til innflytelse og medvirkning i prosessene på et så tidlig tidspunkt som mulig gjennom bl.a. omstillingsavtaler.

3.5 ANDRE SAKER

Forskerforbundet har avgitt følgende høringsuttalelser og innspill:

- Forslag om endringer i universitets- og høyskoleloven
- NOU 2008:18 Fagopplæring for framtida (Karlsen-utvalget)
- BIBSYS behovsanalyse
- Stortingsmeldingen om bibliotek
- Nasjonal digitalt universitetsmuseum

3.6 OPPSUMMERING

Forskerforbundet har fulgt opp evalueringen av ingeniørutdanningen med innspill til Kunnskapsdepartementet. Forbundet har også fulgt opp arbeidet med ny grunnskoleutdanning med kommentarer til stortingsmeldingen om lærerutdanning. Ny organisering og opplegg for grunnskoleutdanningen ble vedtatt av Stortinget i tråd med Forskerforbundets innspill.

Forskerforbundet har arbeidet aktivt for å bedre de økonomiske rammebetingelsene innen høyere utdanning, men opprettelsen av 3000 studieplasser i RNB som ikke var fullfinansiert, førte til økt press på mulighetene for å gi forskningsbasert undervisning. Budsjettet for 2010 fører til en realnedgang i bevilgningene til høyere utdanning på 1,4% eller nesten 346 mill kr i forhold til 2009.

Det pågår en rekke prosesser mellom institusjoner i universitets- og høyskolesektoren med sikte på samarbeid og evt. sammenslåing. Kunnskapsdepartementet støtter disse prosessene økonomisk og har avsatt 50 mill kr til dette arbeidet som benevnes SAK, "Samarbeid, arbeidsdeling og konsentrasjon".

I tilknytning til disse prosessene har Forskerforbundet arbeidet med å sikre de ansatte rett til innflytelse og medvirkning i prosessene på et så tidlig tidspunkt som mulig gjennom bl.a. omstillingsavtaler.

4. LØNNS- OG ARBEIDSVILKÅR

4.1 LØNN

Arbeidet med Lønnspolitisk prosjekt har preget arbeidet med lønn i 2009. Den lønnspolitiske strategien ble vedtatt av Representantskapet og omhandler muligheter og tiltak innenfor dagens forhandlingssystem samt ekstraordinære tiltak. Arbeidet vil bli videreført i neste representantskapsperiode med bl.a. konkretisering av tiltak og virkemidler og videreutvikling av ekstraordinære tiltak.

Forberedelsene frem mot oppgjørene i 2010 er startet og medieplan for disse oppgjørene er vedtatt av Hovedstyret.

Påvirkningsarbeid og alliansebygging pågår kontinuerlig parallelt til arbeidet med lønnspolitisk strategi.

Lønnsstatistikk per 31.12.2008 for alle sektorer er utarbeidet og lagt ut på Forskerforbundets hjemmesider.

4.1.1 Statlig sektor

Forskerforbundet sendte i mars over forbundets overordnede krav vedr statsoppgjøret til Unio. På grunn av høyt overheng og lønnsglidning, samt at pensjonsoppgjøret i offentlig sektor totalt dominerte mellomoppgjøret, ble det i år et svært beskjedent økonomisk resultat med en totalramme på 4,4%. I disponible midler utgjorde dette per 1. mai 2009 et kronetillegg på tabellen med 2.400 kroner fra ltr. 1 til ltr. 45, et prosentvis tillegg på 0,68% fra ltr. 46 til ltr. 80 og et kronetillegg på 4.800 kroner fra ltr. 81 til toppen av tabellen.

Det ble ikke avsatt sentrale midler til lokale forhandlinger, og det er svært få av institusjonene der forbundet har medlemmer, som legger til egne midler for å føre lokale forhandlinger.

4.1.2 Øvrige tariffområder

Forskerforbundet har avholdt kurs og samlinger for lokallag og tillitsvalgte for å styrke kompetansen i lokalt lønnsarbeid.

4.2 STILLINGSSTRUKTURER – KOMPETANSEOPPRYKK – KARRIEREUTVIKLING

I staten er opprettelse av nye stillinger normalt en del av lønnsoppgjøret. Siden det ikke ble gjennomført et justeringsoppgjør i staten, ble slike krav ikke fremmet.

4.3 LIVSFASEPOLITIKK

Forskerforbundet har på sentrale og lokale møter og konferanser anmodet tillitsvalgte i staten om å lokalt avtale 6 dagers tjenestefri med lønn i henhold til HTA pkt. 5.9.1, bokstav b.

4.4 PENSJON

I tariffoppgjørene i offentlig sektor var pensjon hovedtemaet under årets oppgjør. Gjennom meklingsrundene i offentlig sektor oppnådde Forskerforbundet gjennom Unio at dagens tjenstepensjon videreføres som en bruttoordning med pensjonsutbetaling på 2/3 av sluttlønn og full pensjon ved 30 års opptjeningstid i offentlig sektor. AFP med levealdersjustering fra 2011 ble videreført.

I instituttsektoren har Forskerforbundet fått henvendelser fra lokallag i forbindelse med at institutt vil gå over fra Statens pensjonskasse (SPK) til private pensjonsordninger. Forskerforbundet har bistått lokallag med råd både med tanke på å unngå en slik overgang, og for å sikre våre medlemmer tilnærmet like gode ordninger som de hadde i SPK. I en del tilfeller har vi imidlertid ikke avtaleverk som sikrer forhandlingsrett om pensjon, og derfor har vi hatt begrensede muligheter til å forhindre overgang fra SPK til private pensjonsordninger.

4.5 ARBEIDSVILKÅR

Forskerforbundet har iverksatt en kampanje mot ulovlig midlertidig tilsetting i universitets- og høyskolesektoren for å redusere bruk av midlertidige tilsettingsforhold. Det er avholdt flere seminarer, bl.a. frokostseminarer i Trondheim og Oslo, og forbundets jurister har deltatt i organisert rådgivning. Også diskriminering av midlertidig tilsatte vært drøftet på sentrale og lokale samlinger.

Forbundet har gjennomført en spørreundersøkelse blant medlemmer i kombinerte stillinger om tid til FoU. I undersøkelsen oppga bl.a. fire av fem at de ikke har tilstrekkelig tid til FoU innenfor normalarbeidsdagen. Resultatene fra undersøkelsen er presentert for tillitsvalgte og medlemmer og vil bli lagt til grunn for det videre arbeidet med å bedre arbeidsvilkårene for vitenskapelig ansatte. I denne forbindelse har også tidsregistrering og konsekvenser av særavtalens bortfall vært tatt opp, og Hovedstyret har sagt klart nei til innføring av tidsregistrering.

4.6 MEDBESTEMMELSE

Forbundet har deltatt på flere fellesopplæringer og evalueringsmøter om Hovedavtalen. På disse møtene og på kurs og samlinger for tillitsvalgte har Forskerforbundet tatt opp forhandlingsretten vi har etter hovedavtalens avtalens §8, nr. 2 i forbindelse med omorganiseringer i universitets- og høyskolesektoren.

4.7 ANSATTES YTRINGSFRIHET – AKADEMISK FRIHET

Forskerforbundet har sammen med Norsk faglitterær forfatter- og oversetterforening og Stiftelsen Fritt ord arrangert seminar om akademisk frihet.

Forbundet har kommentert forslag fra Trine Skei Grande og støttet behovet for å utrede akademisk frihet for vitenskapelig/faglig ansatte utenfor universitets- og høyskolesektoren.

4.8 LIKESTILLING

Kvinner i forskning-komiteen (Kif-komiteen) har på Forskerforbundets oppfordring tatt opp med statsråden for forskning og høyere utdanning nødvendigheten av å følge opp statsbudsjettet fra 2008 med hensyn til at de øremerkede stillingene for kvinner blir en realitet.

Problematikken knyttet til midlertidige stillinger og rekruttering av kvinner til akademia tas opp på kurs og seminarer, samt at det følges opp via kampanjen mot midlertidig tilsetting.

Det er under arbeid en supplerende undersøkelse til NIFU STEPs undersøkelse om arbeidsbelastningen ved å sitte i bedømmelseskomiteer og ansettelseskomiteer, som gjelder styreverv og andre komitéverv ved universiteter og høyskoler.

4.9 IMMATERIELL RETT

Det har vært fortløpende kontakt og samarbeid med Norsk faglitterær forfatter- og oversetterforening og Stiftelsen Fritt ord.

Forskningsrådets innspill om rettighetspolitikk er fra vår side fulgt opp med informasjonsmaterieell til våre lokallag ved universitetene og høyskolene, samt på flere seminarer. Vi har også bistått flere lokallag i forhold til det arbeidet som gjøres omkring rettighetsproblematikken ved den enkelte institusjon. På møter, kurs og samlinger med tillitsvalgte er det informert om ansattes opphavsrettigheter. Notat om Forskerforbundets politikk på opphavsrettens område er ferdigstilt.

4.10 ANDRE SAKER

Forskerforbundet har avgitt følgende høringsuttalelser og innspill:

- NOU 2009:1 Individ og integritet (rapport fra personvernkommissjonen)
- Endringer i arbeidsmiljøloven
- Rett til lønn under omsorgspermisjon ved fødsel og adopsjon og under ammeferie
- NOU 2009:14 Et helhetlig diskrimineringsvern (ny diskrimineringslov)

5. ORGANISASJON OG INFORMASJON

5.1 ORGANISASJON

Innstillingene fra de tre arbeidsgruppene som har sett på forbundets organisering, ble overlevert Hovedstyret i februar. Etter behandlinger i Hovedstyret og på Landsrådet ble innstillingene sendt på høring til alle lokallag og fagpolitiske foreninger. Innstillingene ble endelig behandlet i Hovedstyret i juni. Konklusjoner derfra er innarbeidet i forslag til Arbeidsprogram, vedtektsendringer og budsjett for kommende representantskapsperiode.

Et dokumenthåndteringssystem i sekretariatet ble implementert i vår. Det arbeides med å utbedre problemer som har blitt avdekket etter hvert.

Det arbeides kontinuerlig med å sørge for at medlemsopplysningene i WinOrg er mest mulig utfyllende og oppdaterte.

5.1.1 Lokallag

Spørsmål om minste størrelse på lokallag ble drøftet i organisasjonsevalueringen uten at det ble foreslått endringer. Representantskapet sluttet seg til dette slik at minste størrelse fortsatt er 3 medlemmer. Forbundet har ved utgangen av 2009 258 lokallag.

Styrking av intern kommunikasjonen og samhandling mellom lokalt og sentralt nivå er et pågående arbeid og kommer blant annet til uttrykk gjennom møtevirkosomhet, lokallagsbesøk samt seminar og konferanser. Bl.a. har leder og generalsekretær hatt møter med lokallag og tillitsvalgte over hele landet. Se også avsnitt om informasjonsvirkosomheten.

Arbeidet med rutiner for lokallagsregnskap er fulgt opp gjennom organisasjonsevalueringen og reflekteres både i vedtektsendringer og i budsjett for neste representantskapsperiode. Forskerforbundet sentralt vil overta ansvaret for håndtering av lokallags- og foreningsøkonomi fra og med 2011.

5.1.2 Landsråd

Det har vært avholdt ett møte i Landsrådet i 2009 (30.–31. mars). Representantskapet 2009 vedtok at det normalt skal avholdes ett Landsråd per år. Antall delegater ble økt med 5, og det skal velges et arbeidsutvalg på to og en dirigent for å bistå Hovedstyret med planlegging og gjennomføring av møtene.

5.1.3 Kursvirksomhet

Det har i 2009 vært avholdt om lag 25 sentrale kurs og seminarer. Dette er på linje med tidligere år. Samtidig er den lokale kursvirksomheten stadig økende, og ansatte i sekretariatet har vært innledere på en rekke lokale kurs og seminarer.

Forbundets kursrekke er under løpende vurdering. Planlegging av neste års kursrekke tar hensyn til innspill i kursevalueringene og fra lokallagene.

5.1.4 Medlemsrekruttering

Medlemsveksten er meget positiv og medlemstallet var ved utgangen av oktober måned 17.352. Det er foretatt en kartlegging av medlemsgrunnlaget ved aktuelle virksomheter i forbindelse med organisasjonsevalueringen.

5.2 INFORMASJON

5.2.1 Informasjon og medieprofilering

Det ble utarbeidet en medieplan for mellomoppgjøret, med hovedfokus på pensjon. For å klargjøre effekten av ulike pensjonsmodeller, fikk Forskerforbundet utarbeidet en analyse fra De Facto av hvordan modellene slo ut for fire typiske yrkesgrupper i forbundet. Pensjonssaken er komplisert, og de aller fleste medieutspillene kom fra Unio. I forhandlingene fikk Forskerforbundet sine medlemmer til å stå frem i media i flere sammenhenger, og sentralt sto yngre forskere som ville bli hardest rammet av forslag til endringer i pensjonsordningene i offentlig sektor.

Forskerforbundet fikk gjennomslag for flere samlingsmøter i løpet av våren med informasjonsansvarlige i de ulike forbundene, og sammen med Unio ble strategien for oppgjøret lagt i fellesskap. I den avsluttende forhandlingsfasen spilte også forbundet inn forslag om å gjennomgå status for kommunikasjonsarbeidet. Dette ble ikke fulgt opp videre av Unio sentralt.

Forskning er avgjørende for politiske beslutninger og styrker kunnskapsgrunnlaget i nasjonale spørsmål av største viktighet. Forskerforbundet har påpekt dette i flere innlegg og kronikker i aviser og i møter med politiske myndigheter.

Det er laget egne temasider på Forskerforbundets nettsider der forbundets politikk presenteres; om bl.a. forskningsmeldingen, forskerrekruttering, finansieringssystemet, internasjonalisering. I tillegg publiseres alle avisinnlegg fra Forskerforbundet på nettsidene.

Nettsidene oppdateres jevnlig og det sendes ut nyhetsbrev annenhver uke (24 utgaver i 2009). Nyhetsbrevet har 650 abonnenter i tillegg til lokallag og foreninger som får det automatisk. Nettsidene hadde i snitt 8.500 besøkende månedlig i første halvår 2009, som er en liten nedgang fra 2008.

Forskerforum.no oppdateres daglig med nyheter fra sektoren. Det arbeides med å velge ny publiseringsløsning for nettstedet, og bred markedsføring av nettstedet er satt på vent til ny løsning er på plass. Nettstedet hadde i snitt 2.400 unike besøkende månedlig i 2009, en økning fra 1.600 i 2008.

Forskerforbundet har bistått lokallag som har vært inne i perioder med mye medieoppmerksomhet. Det har også vært avholdt kurs i medietrening.

Det er bestilt en del nye profileringsartikler som er til salgs i nettbutikken og nytt opplag av rekrutteringsbrosjyre og plakat. Det vil bli foretatt en større gjennomgang av informasjonsmateriellet i 2010.

Det er utgitt følgende nummer av skriftserien i 2009:

1/2009: Lønnsstatistikk for statlig sektor per 31.12.2008

2/2009: Lønnsstatistikk for privat sektor per 31.12.2008

3/2009: Lønnsstatistikk for kommunal sektor per 31.12.2008

4/2009: Tid til forskning og utviklingsarbeid

5/2009: Oppfatninger om arbeidstidsregistrering

6/2009: Hovedstyrets beretning 2006–2008 og 2009

5.3 SAMFUNNSKONTAKT

Forskerforbundet har kommet med innspill til flere av stortingspartiene i deres arbeid med program for neste stortingsperiode. Mange av forslagene ble fulgt opp. Forbundet har også hatt møter med sentrale utdannings- og forskningspolitikere, forskningsministeren og øvrige politisk ledelse i Kunnskapsdepartementet. I tillegg har det vært avholdt møter med nyvalgte representanter i KUF-komiteen.

Det årlige forskningspolitiske seminaret samler fortsatt god deltakelse og fungerer som en viktig møteplass for representanter for hele sektoren. Årets seminar hadde tema: "Forskning som motkonjunkturpolitikk".

Konferansen "Forskning for fremtiden" fikk god medieomtale og samlet nærmere 200 deltakere i sektoren. Flere av partilederne og toppolitikere deltok i en paneldebatt om forskning. Forskerforbundet har bidratt til å sette forskning på dagsorden i valgkampen gjennom twitter-aksjoner og avisinnlegg.

Forskerforbundets ledelse har hatt møter med flere institusjonsledere i perioden, og Forskerforbundet har vært representert på UHRs representantskapsmøte på Stord og i Oslo.

Det avholdes regelmessige informasjonsmøter med UHR. Representanter for forbundet inviteres til deltakelse i konferanser, referansegrupper og informasjonsmøter i regi av Kunnskapsdepartementet, UHR, Norges forskningsråd og NOKUT.

Det utveksles synspunkter og informasjon med Norges forskningsråd og Universitets- og høyskolerådet (UHR) i forbindelse med statsbudsjettet og andre aktuelle forskningspolitiske saker av felles interesse.

Forskerforbundet samarbeider med studentorganisasjonene Norsk Studentunion (NSU) og Studentenes Landsforbund (StL). Samarbeidet fornyes hvert år gjennom et felles møte mellom ny og tidligere ledelse i studentorganisasjonene og representanter for forbundet. Representanter for Forskerforbundet inviteres til å holde innlegg på konferanser etc. i regi av NSU og StL. Det blir arrangert flere kontaktmøter og i tillegg er det jevnlig kontakt ang statsbudsjett og andre aktuelle saker og det er ofte samarbeid om felles presseutspill.

5.3.1 Forskerforum

Forskerforum har som vanlig kommet ut med ti nummer i året.

Nettutgaven Forskerforum.no i pdf-utgave, med daglig oppdaterte nyheter – egenproduserte og siteringssaker fra andre kilder – samt annonser, hovedsakelig stillingsannonser. Nettstedet hadde i snitt 2.400 unike besøkende månedlig i 2009, en økning fra 1.600 i 2008.

Det arbeides med å velge en ny publiseringsløsning for nettstedet og bred markedsføring av nettstedet er satt på vent til ny løsning er på plass.

5.3.2 Internasjonalt samarbeid

Forskerforbundet har i 2009 arbeidet i Education International (EI) og EIs paneuropeiske komité for høyere utdanning, HERSC (Higher Education and Research Standing Committee).

Forskerforbundet har deltatt på møter i EIs komité for høyere utdanning (Brussel, februar og Stockholm, september), på europeisk konferanse om privatisering av utdanning (mai, London), på Unescos verdenskonferanse om høyere utdanning (juli, Paris) og på EAIR-konferanse (august, Litauen).

Årets møte med nordiske søsterorganisasjoner ble avholdt i Sverige (Gotland) i mai. Forskerforbundet var representert ved avdelingssjef og advokat/ seksjonsleder.

Hovedstyret avholdt styreseminar på Det norske instituttet i Roma i juni.

Forbundet deltar i Kunnskapsdepartementets forum for europeisk utdanningspolitikk og kontaktgruppe for Bologna-prosessen, samt i Unios internasjonale arbeidsgruppe.

6. STYRINGSORGAN OG REPRESENTASJON

6.1 FORSKERFORBUNDETS HOVEDSTYRE

Forskerforbundets hovedstyre har i 2009 hatt følgende sammensetning:

Bjarne Hodne, Universitetet i Oslo (leder)

Randi Halveg Iversby, Universitetet i Oslo (nestleder)

Ragnhild Elster, Høgskolen i Telemark

Svein Kristiansen, NTNU

Sigurd Rysstad, Universitetet for miljø- og biovitenskap

Merethe J. Sollund, Nordlandsforskning

Kåre-Olav Stensløyken, Ullevål Universitetssykehus/Universitetet i Oslo

Karen-Lise S. Knudsen, Universitetet i Agder (1. vara, fast møtende)

Kristin Dæhli, NTNU (2. vara)

Ove Kvammen, Høgskolen i Bergen (3. vara)

6.2 ARBEIDSUTVALGET

Hovedstyrets arbeidsutvalg har i 2009 bestått av leder Bjarne Hodne, nestleder Randi Halveg Iversby og hovedstyremedlem Svein Kristiansen.

6.3 FORSKERFORBUNDETS LANDSRÅD

Landsrådet er Forskerforbundets øverste rådgivende organ for overordnede politiske og strategiske saker mellom representantskapsmøtene. Forsamlingen kom i 2009 sammen en gang. Landsrådet består av 40 ordinære representanter:

- 2 fra hver av de fem største lokallagene
- 1 fra hvert av det sjette til tiende største lokallag
- 25 representanter fra de øvrige lokallagene valgt av valgkretser på representantskapsmøtet.

I 2009 hadde Landsrådet følgende sammensetning:

Valgkrets

10 største lokallag
10 største lokallag
10 største lokallag
10 største lokallag
10 største lokallag
10 største lokallag
10 største lokallag
10 største lokallag
10 største lokallag
10 største lokallag
10 største lokallag

Lokallag

Forskerforbundet ved Høgskolen i Bergen
Forskerforbundet ved Høgskolen i Oslo
Forskerforbundet ved Høgskolen i Sør-Trøndelag
Forskerforbundet ved NTNU
Forskerforbundet ved Universitetet for miljø- og biovitenskap
Forskerforbundet ved Universitetet i Agder
Forskerforbundet ved Universitetet i Bergen
Forskerforbundet ved Universitetet i Oslo
Forskerforbundet ved Universitetet i Stavanger
Forskerforbundet ved Universitetet i Tromsø

Fylker og kommuner	Forskerforbundet ved Bergen kommune
Private høgszkoler	Forskerforbundet ved Handelshøyskolen BI
Statlige høgszkoler	Forskerforbundet ved Høgszkolen i Buskerud
Statlige høgszkoler	Forskerforbundet ved Høgszkolen i Hedmark
Statlige høgszkoler	Forskerforbundet ved Høgszkolen i Narvik
Statlige høgszkoler	Forskerforbundet ved Høgszkolen i Nesna
Statlige høgszkoler	Forskerforbundet ved Høgszkolen i Tromsø
Statlige høgszkoler	Forskerforbundet ved Høgszkolen i Vestfold
Statlige høgszkoler	Forskerforbundet ved Høgszkolen i Østfold
Statlige høgszkoler	Forskerforbundet ved Høgszkolen Stord/Haugesund
Offentlige institutter	Forskerforbundet ved Bioforsk
Offentlige institutter	Forskerforbundet ved Folkehelseinstituttet
Offentlige institutter	Forskerforbundet ved Forsvarets forskningsinstitutt
Offentlige institutter	Forskerforbundet ved Meteorologisk institutt
Private institutter	Forskerforbundet ved Nordlandsforskning
Private institutter	Forskerforbundet ved NORUT Tromsø AS
Private institutter	Forskerforbundet ved PRIO
Private institutter	Forskerforbundet ved Unifob
Museum og arkiv	Forskerforbundet ved Arkivverket
Museum og arkiv	Forskerforbundet ved Helgeland museum
Vitenskapelige høgszkoler	Forskerforbundet ved Arkitektur- og designhøgszkolen
Vitenskapelige høgszkoler	Forskerforbundet ved Norges idrettshøgszkole
Øvrige virksomheter	Forskerforbundet ved Kunnskapsdepartementet
Øvrige virksomheter	Forskerforbundet ved Norges forskningsråd
Øvrige virksomheter	Forskerforbundet ved Universitetssykehuset Nord-Norge HF

6.4 REPRESENTANTSKAPET

Representantskapets møte i 2009 ble avviklet 12.–13. oktober på Hotel Bristol, Oslo. 161 delegater fra 86 lokallag som til sammen representerte 11.279 stemmer deltok i tillegg til medlemmer fra Hovedstyret, desisorer, revisor, valgkomité og observatører.

Beretning og regnskap ble godkjent. Arbeidsprogram, lønnpolitisk strategi og kontingent for 2007–2009 ble vedtatt. Det ble avholdt valg i tillegg til at det ble foretatt justeringer av forbundets vedtekter. Representantskapet ga Hovedstyret fullmakt til å fastsette budsjett for 2010-2012.

6.5 VALGKOMITEEN

I 2009 har valgkomiteen hatt følgende sammensetning:

Einar Jebens, STAMI (valgkomiteens leder)

Hanne Holm-Johnsen, Preus museum

Johanne C. H. Jørgensen, Universitetet i Oslo

Monica Martinussen, Universitetet i Tromsø

Jan Henrik Schumacher, Menighetsfakultetet

Ole Jakob Sørensen, Høgszkolen i Nord-Trøndelag

6.6 DESISORER

Harald Loeng, Havforskningsinstituttet og Ingegerd Holand, Riksantikvaren har vært Forskerforbundets desisorer i inneværende representantskapsperiode.

6.7 REVISOR

Revisjonsfirmaet Kjelstrup & Wiggen AS har vært Forskerforbundets revisor i perioden.

6.8 FORSKERFORBUNDETS INTERNASJONALE UTVALG

Forskerforbundets internasjonale utvalg ble opprettet av Hovedstyret i juni 2007, med funksjonstid til 31.12.09. Utvalget har i 2009 bestått av:

Per Nyborg, æresmedlem og pensjonist (leder for utvalget)

Knut Brautaset, pensjonist

Tom-Espen Møller, Norges forskningsråd

Bjarne Hodne, Hovedstyret/Universitetet i Oslo

Sekretær: Unn Rognmo, sekretariatet.

6.9 FORSKERFORBUNDETS OPPHAVSRETTSUTVALG

Forskerforbundets opphavsrettsutvalg ble oppnevnt av Hovedstyret med funksjonstid 01.01.07–31.12.09. Utvalget har bestått av:

Bjarne Hodne, Hovedstyret/Universitetet i Oslo

Helge Rønning, Universitetet i Oslo

Olav Torvund, Universitetet i Oslo

Hilde Trygstad, Diakonhjemmet høyskole

Sekretærer: Frank O. Anthun og Brita Alsos, sekretariatet.

Utvalget har hatt 11 møter i 2007 og 2008 i tillegg til flere møter med Norsk faglitterærforfatter- og oversetterforening (NFF) og UHR.

6.10 FORSKERFORBUNDETS SENTRALE SEKRETARIAT

Forskerforbundets sentrale sekretariat har i 2009 hatt følgende bemanning:

Generalsekretær

Sigrid Lem

Stab

Informasjonsrådgiver Unn Rognmo

Kommunikasjonsrådgiver Arvid Ellingsen

Arkivleder Kristine Brox

Fagpolitisk avdeling

Avdelingssjef Bjørn T. Berg

Rådgiver Jon Iddeng (fra 09.03.09)

Avdeling for lønns- og arbeidsvilkår

Forhandlingssjef Frank O. Anthun

Seksjonsleder, advokat Ann Turid Opstad

Seksjonsleder Eirik Rikardsen

Juridisk rådgiver, advokatfullmektig Brita Alsos

Juridisk rådgiver, advokatfullmektig / prosjektleder Birgitte Olafsen

Juridisk rådgiver, advokatfullmektig Hildur N. Nilssen

Juridisk rådgiver, advokatfullmektig Mariann Helen Olsen

Avdeling for organisasjon og økonomi

Organisasjonssjef Joar Flynn Jensen

Rådgiver Elisabeth Tindeland

Kontorsjef Aina Nilssen

Kasserer Marit Brendengen (sykemeldt fra 01.01.09)

Organisasjonssekretær Turid Cordtsen (50%)

Sekretær Hans Askildsen

Sekretær Seija Hjelteig (20%)

Sekretær Lena Holum

Sekretær Inger Marie Højfeldt
Sekretær Linda Pettersson (permisjon fra 12.05.09)
Sekretær Bente J. Sætran (vikar fra 14.04.09)
Sekretær Tore Sandnes
Sekretær Gerd Sandvik

Forskerforum

Redaktør Kjetil A. Brottveit
Redaksjonssekretær Elin H. Rekdal
Journalist Johanne Landsverk
Nettjournalist Ellen Marie Andersen (engasjement 10.08.–31.12.09)

6.11 UTREDNINGSUTVALG

Forskerforbundets Hovedstyre har hatt følgende midlertidige utredningsutvalg i 2009:

Arbeidsgruppe – lønnspolitisk strategi

Kristin Dæhli, Hovedstyret/NTNU
Randi Godø, Nasjonalmuseet
Jan Hongslo, Folkehelseinstituttet
Jon W. Iddeng, Universitetet i Oslo
Ove Kvammen, Hovedstyret/Høgskolen i Bergen
Per Lea, Matforsk
Jannikke Ludt, Rikshospitalet-Radiumhospitalet HF
Aslak Wiig, Bergen kommune
Sekretærer: Frank Anthun, Eirik Rikardsen og Birgitte Olafsen, sekretariatet

Arbeidsgruppe – lønnspolitisk strategi/ekstraordinære tiltak og virkemidler

Svein Kristiansen, Hovedstyret/NTNU
Over Kvammen, Hovedstyret/Høgskolen i Bergen
Sigurd Rysstad, Hovedstyret/UMB
Frank Anthun, sekretariatet
Jon Iddeng, sekretariatet (møtte ikke p.g.a. permisjon)
Sekretær: Birgitte Olafsen, sekretariatet

Organisasjonsevaluering: Utvalg – sentrale organisasjonsledd

Åsmund Dimmen, Høgskolen i Buskerud
Åge Hultgren, Universitetet i Stavanger
Katja Nicolaysen, Ullensaker museum / FMK
Håkon Otterå, Havforskningsinstituttet
Live Rasmussen, Universitetet i Oslo
Sekretær: Arvid Ellingsen, sekretariatet

Organisasjonsevaluering: Utvalg – lokale organisasjonsledd

Svein Olav Antonsen, NTNU
Per Christian Asbjørnsen, Kriminalomsorgens utdanningscenter
Nils Jøran Riedl, BI
Trine M. Stene, SINTEF
Rune Tinbod-Hovde, Helgeland museum
Sekretær: Joar Flynn Jensen, sekretariatet

Organisasjonsevaluering: Utvalg – medlemsgrunnlag og vekst

Andrew J. Feltham, PRIO
Johanne Gillow, Byantikvaren i Bergen
Arnfinn Nes, Bioforsk

Halvdan Haugsbakken, SINTEF
Frøydis Norgård Vik, Universitetet i Agder
Sekretær: Elisabeth Tindeland, sekretariatet

6.12 EKSTERN REPRESENTASJON

Forskerforbundet har i perioden vært representert i følgende eksterne organer:

Unios styre:

Bjarne Hodne og Sigrid Lem (styremedlemmer), Randi Halveg Iversby og Frank O. Anthun (varamedlemmer).

Unio – Stat:

Frank O. Anthun, Eirik Rikardsen, Sigrid Lem, Svein Kristiansen (representanter).

Unio – Kommune:

Bjarne Hodne (representant)

Unio – Oslo kommune:

Frank Anthun (representant)

Unio – Spekter:

Eirik Rikardsen (representant)

Unio – HSH:

Birgitte Olafsen (representant).

Programutvalg ERASMUS

Bjørn Berg er Unios representant i ERASMUS-utvalget.

Norgesuniversitetet

Sigrid Lem er Unios representant i styret.

Handlingsromutvalget

Bjarne Hodne (representant)